Пахта далаларида

„ОҚ ОЛТИН" ТОННАЛАРИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

43 йил чиқиши
№ 198 (13.460).
31 АВГУСТ 1966 йил
ЧОРШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

ФАРОВОНЛИК ЙЎЛИДА

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР ОЛИЙ СОВЕТИ СЕССИЯСИ

НУКУС («Совет Ўзбекистони» мухбири). Қорақалпоғистон АССР Олий Советининг навбатдаги сессияси бўлиб ўтди. Сессияда Қорақалпоғистон Автоном республикасининг шаҳар ва район марказларида, посёлкаларида ва бошқа аҳоли яшайдиган пунктларда санитария аҳволини яхшилаш тадбирлари ҳақидаги масала муҳокама қилинди. Бу ҳақда Қорақалпоғистон АССР соғлиқни сақлаш министри Р. Бобоназаров доклад қилди.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан нотиқлар обод ва озода шаҳар ва районларни, колхоз ва совхозларни, уларнинг бу соҳадаги намунали ишларини алоҳида қайд қилиб ўтиш билан бирга санитария-гигиена қоидаларига, озодагарчилик ишларига етарли эътибор бермаётган шаҳар ва район ижроия комитетларини, қишлоқ Советларини танқид қилдилар. Бу районларда кўпчилик кўчалар, ҳовлилар, ҳиёбонлар ифлос. Бунинг устига лойиҳалаш ва қурилиш ташкилотлари санитария-эпидемия муассасаларининг талабларини тўла бажармаяптилар. 166-қурилиш трестининг фаолияти бунга мисол бўла олади.

Сессиянинг кун тартибидаги иккинчи масала юзасидан — 1965 йил Қорақалпоғистон АССР давлат бюджетининг бажарилиши тўғрисида Қорақалпоғистон АССР молия министри Ж. Суятдинов доклад қилди. 1965 йил Қорақалпоғистон давлат бюджети даромадлар бўйича 78 миллион 246 минг сўм ёки белгиланган планга нисбатан 104,1 процент адо этилди. Лекин Нукус шаҳрида икки посёлка Совети, Мўйноқда олти овул Совети, Тўрткўлда 4 овул Совети, Кегайлида 2 овул Совети, шунингдек меҳнаткашлар депутатлари Хўжайли, Қўнғирот, Чимбой шаҳар Советлари ижроия комитетлари давлат бюджетининг даромад бўйича планларини бажармадилар.

Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиуми Фармонлари тасдиқланди. Сессияда кўрилган масалалар юзасидан кенгайтирилган қарор қабул қилинди.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

Фото лавҳалар

ТАХИАТОШ ГИДРОУЗЕЛИ ҚУРИЛИШИ

Қорақалпоғистонда Ўрта Осиёда энг йирик гидроузел қурилмоқда. Тахиатошда тикланаётган бу иншоот беш йиллик охирида фойдаланишга топширилади. Гидроузелнинг фойдаланишга топширилиши Қорақалпоғистон АССР да деҳқончиликнинг яна ҳам ривожланишини таъминлайди. Амударёнинг қуйи қисмида янги майдонларда пахта ҳамда шоли етиштириш, илгаридан деҳқончилик қилиб келинган жойларда сувдан фойдаланишни яхшилаш имконини беради. Юқоридаги суратда: мамлакатимизнинг турли томонларидан келиб ишлаётган мутахассислардан бири ўртоқ В. Афанасов. У ижодий меҳнат қилиб гидроузел қурилишини тезлаштиришга муносиб ҳисса қўшяпти. Пастдаги суратда: Амударёнинг бўлажак янги ўзанида тадқиқот мақсадида қудуқлар қазилмоқда.

А. Ходаков фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

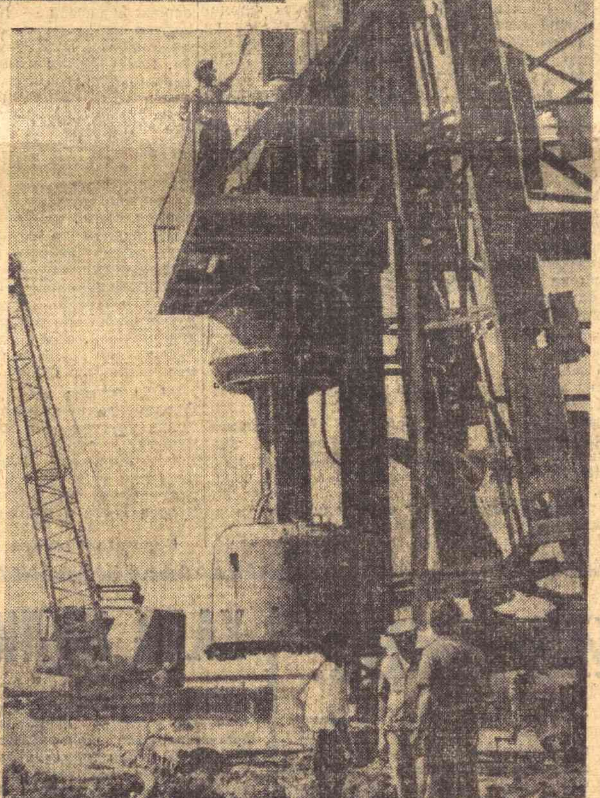

ЎРТОҚ ЛУИДЖИ ЛОНГО ЖЎНАБ КЕТДИ

Италия коммунистик партиясининг бош секретари Луиджи Лонго 29 августда Москвадан ватанига жўнаб кетди. У КПСС Марказий Комитетининг таклифига мувофиқ СССРга келиб, дам олган эди. Шереметьево аэродромида ўртоқ Лонгони КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси Марказий Комитет секретари М. А. Суслов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари Н. Г. Егорычев ва бошқа кишилар узатиб қолдилар.

ҲАММА НАРСА МАВСУМГА ШАЙ БЎЛСИН

ХОРАЗМ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ, ХЎЖАЛИК АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

Хоразм область партия, хўжалик активи йиғилиши бўлди. Йиғилишда Ўзбекистон КП Хоразм область комитетининг биринчи секретари Б. Р. Раҳимов пахта тозалаш заводи корхоналарининг 1965 йилги иш якунлари ҳамда янги пахта ҳосилини қабул қилиб олиш, қайта ишлашда саноат корхоналари ва колхозлар олдида турган вазифалар тўғрисида доклад қилди.

Шу факт алоҳида таъкидланадики, область пахта тозалаш саноати корхоналарида янги ҳосилни қабул қилиб олишга тайёрлик қониқарсиз аҳволда, пахта ғарамлайдиган майдончаларнинг катта кўпчилиги, ёрдамчи механизмлар, транспортёрлар ҳали ҳам ремонт қилинмасдан турибди. Айниқса қуритиш-тозалаш цехларини мавсумга тайёрлаш қониқарсиз боряпти.

Музокараларда Ҳазорасп район партия комитетининг биринчи секретари М. Ражабов, «Ўзсельхозтехника» Шовот район бирлашмасининг бошлиғи Р. Тоҳиров, Гурлан пахта тозалаш заводи лаборантkаси Л. Сафошова ва бошқа ўртоқлар ҳам сўзга чиқиб, янги ҳосилни тайёрлаш ва қабул пунктларига топшириш юзасидан қимматли фикр ва мулоҳазаларни баён қилдилар. Актив йиғилишида муҳокама этилган масала юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

БЕШ ЙИЛЛИК ЗАФАРЛАРИ

● Шеробод районидаги қўриқ «Советобод» совхозининг меҳнаткашлари машина терими учун ажратилган пахтазорларда ғўза баргини тўктиришга киришдилар. Бу ерда кўсак ялпи очила бошлади. Шўрчи, Денов ва бошқа районларнинг хўжаликлари ҳам терим олдидан ғўза баргини тўктиришга киришдилар.

● Оққўрғон районидаги пахтазорлар устида қишлоқ хўжалик авиациясининг самолётлари пайдо бўлди. «Озод», Охунбобоев номли, Ленин номли, «Ленинград» колхозларининг кўмкўк пахтазорларида дефолиация бошланди.

Тошкент областидаги колхоз ва совхозлар бутун майдондаги ғўзаларнинг баргини тўктиришни мўлжалламоқдалар.

● Сурхондарё ва Қашқадарё областидаги хўжаликлар биринчи бўлиб пахта топширишга киришдилар. Қашқадарёликлар ҳозирдаёқ давлатга уч минг тоннадан ортиқ аъло сифатли пахта сотдилар. Ғузор районидаги Ленин номли колхоз меҳнаткашлари тайёрлаш пунктига ҳар куни йиллик планнинг 2-2,5 процентн миқдорида пахта етказиб бермоқдалар.

● Термиз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг аъзолари «оқ олтин» теримига уюшқоқлик билан киришдилар. Бозор Раҳимов бригадасининг аъзолари бир кунда 30-35 килограммдан биринчи сорт пахта термоқдалар. Илғор деҳқонлар ўз йиллик планини октябрь ойининг дастлабки кунларидаёқ бажариб қўйишга қарор бердилар.

● Шеробод районидаги «Комсомолобод» совхози, Жарқўрғон районидаги «Меҳнат-Роҳат» колхози тайёрлов пунктларига бир неча тонна «оқ олтин» топширдилар.

● Поп районидаги «Москва» колхозининг хирмонларида дастлабки пахта ғарамлари пайдо бўлди. А. Орипов ва У. Давлатов бошлиқ бригадалар пахта лўппи очилган жойларни танлаб теримга киришдилар.

● Қува районидаги «Социализм», Олтиариқ районидаги «Ленинград» колхозлари ва Фарғона областидаги бир қанча хўжаликларнинг хирмонларига ҳам даладан «оқ олтин» ташиб келтирила бошланди.

● Орденли Фарғона областининг пахтакорлари беш йилликнинг биринчи йилида давлатга 485 минг тонна пахта сотишга аҳд қилдилар.

ДЕФОЛИАЦИЯ БОШЛАНДИ

ҚАРШИ, («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Граждан-ҳаво Флотининг учувчилари Қашқадарё пахтакорларига ёрдамга келишди. «Қанотли агроном»лар деб ҳаққоний ном олган самолётлар пахтазорларга дори пуркай бошлади. Шаҳрисабз районидаги Ленин номли, «Партия XX съезди», Қарши районидаги «Ленин йўли», «Партия XXII съезди» каби йирик хўжаликларда ғўзани дефолиация қилиш қизғин тус олиб кетди.

Бу кеча-кундузда иккала райондаги хўжаликларда Граждан-ҳаво Флотининг 8 та самолёти ишлаб турибди. Бу самолётлар орқали пахтаси машинада терилиши лозим бўлган участкаларга химиявий дорилар пуркалмоқда.

Илғор хўжаликлар тағин бир неча кундан кейин машина теримига киришадилар.

З. ИСРОИЛОВ.

БАРАКА

Шамолда океан тўлқинларидек чайқалиб турган кенг пахтазор бўйлаб борар эканмиз, бир тўда қизларнинг ёқимтой алласи дилларни қитиқлаб ўтиб кетди. Ғўза оралаб, гул-кўсак санаб борамиз. Ғўза туплари шода-шода кўсак таққан. Ҳосил чўғини кўриб, қўшиқ айтмай бўладими!

Қизларга яқинлашдик. Тилла Рўзиқулова, Мастура Пўлатова, Лутфи Мирбобоева ва бошқалар... 34 хотин-қиз ёнма-ён туриб ғўзани чеканка қилишяпти. Қўшиқ айтаётганлар ҳам шулар экан.

Қизлар бизга ўз ишларидан, режаларидан, баракали ҳосилдан қувониб-қувониб гапириб беришди.

— Бригадамиз 90 гектар ерга чигит экқан, — дейишди улар, — гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» топширишга аҳд қилганмиз. Мана қаранг, ғўза тупларидаги ҳосил чўғи мажбуриятимизни сўзсиз бажаражагимиздан дарак бериб турибди. Эртадан бошлаб эгатларни бирма-бир кезиб чиқамиз. Бирор туп ҳам бегона ўтни қолдирмай юлиб ташлаймиз. Бу терим машиналарининг яхши ишлашига шароит туғдиради. Сўнгра ғўзаларни эгатма-эгат юриб оралаб чиқамиз, шамоллатамиз. Ғўза туплари ҳаводан, қуёшдан яхши баҳраманд бўлади, демак кўсаклар тез етилиб пишади.

Юсуф Соипов бошлиқ бригада жонкуярларининг хирмонига барака.

Р. МУҲСИМОВА,
Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози.

БИРДАМЛИК — мажлисининг шиори

БОКУ, 30 август. (ТАСС мухбири). Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари билан алоқа совет комитетининг кенгайтирилган мажлиси бугун Бокуда бирдамлик, дўстлик, бирлик шиори остида бошланди. Бу мажлисда СССРдаги барча миллий адабиётларнинг вакиллари, қарийб 30 чет мамлакатдан келган меҳмонлар қатнашмоқдалар.

Мажлисни Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари билан алоқа Совет комитетининг раиси Сарвар Азимов очди.

Озарбайжон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси М. А. Искендеров, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Озарбайжон ССР Министрлар Советининг мажлис қатнашчиларига табригини ўқиб берди.

Кенгайтирилган мажлисга тайёргарлик кўрган ташкилот комитетининг раиси, Озарбайжон Ёзувчилар союзининг биринчи секретари Мирза Иброҳимов Америка империализмининг агрессиясига қарши курашаётган Вьетнам халқи билан бирдамликни мустаҳкамлашда ёзувчиларнинг роли тўғрисида доклад қилди.

Мажлис қатнашчилари М. А. Шолоховнинг Бокудаги йиғилишга тўпланган ёзувчиларга йўллаган мактубини самимий кутиб олдилар. Мактубда бундай дейилади:

«Вьетнам халқига қарши уруш Америка империализмининг таржимаи ҳолида энг разил саҳифадир. Аммо тарих фашист қотиллар устидан адолатли ҳукм чиқаради. Бу ҳукм ҳозирнинг ўзидаёқ чиқарилмоқда. Бу ҳукмни Вьетнам халқи чиқармоқда. Вьетнам халқининг қўйган қадамлари жаҳон халқларининг Америка империализмига қарши қаҳр-ғазаби кучайиб бораётганлигидан далолат беради».

М. А. Шолохов ўз мактубида қуйидагиларни таъкидлади: «Қардош Вьетнам халқига, бутун дунёдаги миллий-озодлик ҳаракатига амалий ёрдам ва мадад бериш керак. Шу сабабли биз, совет ёзувчилари жаҳонда содир бўлаётган воқеалар тўғрисида ўз фикримизни айтиб, Осиё ва Африка ёзувчиларига, барча мамлакатлар ва барча қитъаларнинг ёзувчиларига мурожаат қилиб, уларни бирдамлик ва бирликка чақирамиз. Бу — бизнинг ёзувчилик бурчимиз, инсонпарварлар бурчи, интернационалистлар бурчидир».

ДЕҲҚОН ТАШВИШИ

(АВГУСТ ПОЧТАСИДАН)

Ўзбекистон бу йил мамлакатга 3 миллион 750 минг тонна пахта етказиб беради. Бу билан мамлакатимиз экономикасини мустаҳкамлашга, халқ фаровонлигини оширишга салмоқли ҳисса қўшган бўлади, совет пахтачилиги шуҳратини тағин ҳам оширади. Биз Ватанга армуғон қиладиган бу йилги пахта ҳам миллион-миллион юракларни иситади, халқлар дўстлигининг тимсоли сифатида хизмат қилади.

Деҳқонларимиз ана шуларни дилга жо қилиб катта-катта майдонларда пахтадан мўл ҳосил етиштирмоқдалар ва Ватан олдидаги интернационал бурчларини шараф билан адо этиш учун астойдил курашмоқдалар. Редакциямиз бу ҳақда қишлоқ мухбирларидан жуда кўп хат-хабарлар олиб турибди. Биргина август ойи ичида қишлоқ хўжалик бўлими колхоз ва совхозлардан 300 дан кўпроқ хат-хабар олди. Уларнинг авторлари август ойида ҳосилга ҳосил қўшиш муваффақиятли ўтказилганлигини зўр қониқиш билан хабар қиладилар. Кўпгина хатларда машина теримига тайёргарлик яхши уюштирилганлиги, бу йилги ҳосил йиғим-теримига дуруст ҳозирлик кўрилаётганлиги тўғрисида ҳикоя қилинади.

Қорақалпоғистон АССРдан хабар юборган О. Каримов, О. Ембергенов ва бошқа ўртоқлар Амударё районидаги Крупская номли колхозда, Чимбой районидаги «Кенес» совхозида, шунингдек кўпгина хўжаликларда ҳосилга ҳосил қўшиш ойлиги баракали ўтказилганлигини билдиришган.

И. Нусратов, А. Ражабов, П. Тошматов, Т. Отажонов, Б. Маҳмудов, Х. Сайлиев, Д. Ўринбосаров, Ш. Ражабов, Х. Шихов, Б. Бобоқулов, Ҳ. Қурбонов ўртоқлар ўз хатларида Самарқанд районидаги Энгельс номли, Фарғона область, Киров районидаги «Партия XX съезди», Олтиариқ районидаги «Қизил Ўзбекистон», Задарёдаги «Гулбоғ», Қоракўл районидаги Карл Маркс номли, Янгийўлдаги Ҳамроқул Турсунқулов номли, Нарпай районидаги «Нарпай», Сариосиё районидаги «Коммунизм», Чуст районидаги «Ленин йўли» каби хўжаликларда машина теримига ҳар йилдагидан ҳам яхши тараддуд кўрилганлигини алоҳида таъкидлашган.

Қишлоқ мухбирлари ҳосилга ҳосил қўшиш ойлигини ўтказишда колхоз ва совхозларга, айни вақтда газета редакцияларига жуда катта ёрдам кўрсатдилар. Ғўза қатор ораларини культивация қилиш, суғориш, озиқлантириш ишларининг қандай уюштирилганлиги билан бевосита қизиқдилар. Барча бригада ва бўлимларнинг пахта далаларини кўздан кечиришга ҳаракат қилдилар. Машиналар ремонтини текшириб кўрдилар. Мамажон Дадажонов, оққўрғонликлар ташаббусининг кенг қулоч ёйганлиги тўғрисида қизиқарли хабар ва мақолалар ёзиб юбордилар. Хоразм пахтакорларининг [illegible]

Р. Мирвалиев, жиззахлик С. Қаюмов, булунғурлик Г. Мелиев, Т. Суяров, гулистонлик Э. Рўзибоев, боёвутлик И. Бобоев, учқўрғонлик М. Холматов, вобкентлик А. Ражабов, шовотлик Р. Бозорбоев, сирдарёлик И. Урдушев каби актив мухбирларимиз фахр билан маълум қилганлар. Улар ўзлари истиқомат қилиб турган хўжаликларда пахтадан юқори ҳосил етиштирилиши учун деҳқонлар билан баб-баравар қайғурадилар, бу ишга ўз ҳиссаларини қўшишга тайёр эканликларини изҳор қилиш билан бирга, пахтакорларга катта мадад кўрсатяптилар.

— Қарши чўлининг қоқ марказида жойлашган Қарши районидаги Карл Маркс номли хўжалик аъзолари ҳар гектар ердан 30 центнердан пахта етиштириш учун курашмоқдалар, — деб ёзади қишлоқ мухбири Х. Назаров. — Колхозчилар августда айниқса тер тўкиб ишладилар. Далаларда мажбуриятга яраша ҳосил тўпланди. Ишонч билан айтиш мумкинки, азаматлар планнигина эмас, мажбуриятни ҳам қисқа муддатда бажарадилар.

Шундай ҳароратли сатрларни А. Сайдалимов (Қува районидаги «Социализм» колхози) Н. Ҳамидов (Мирзачўлдаги Акмал Икромов номли совхоз), М. Аминов (Поп районидаги «Коммунизм» колхози), А. Абдураимов (Тошкент областидаги 1- «Оққўрғон» совхози), К. Исҳоқов (Олтиариқдаги Ленин номли колхоз), М. Исломов (Ғиждувондаги «Зарафшон» колхози), С. Тожибоев (Андижон районидаги «Октябрь» колхози), Э. Шомуродов (Жиззахдаги «Коммунизм» колхози) ва бошқа ўнлаб мухбирларнинг хабарларида учратасиз. Улар мазкур хўжаликларда янги ҳосил йиғим-теримига ҳар томонлама дуруст ҳозирлик кўрилганлигини маълум қилишган. Шу билан бирга, бу хўжаликларда ғўза парвариши ҳамон сусайтирилмасдан давом эттирилаётганлигига мухбирларимиз алоҳида эътибор беришган.

Айрим хўжаликларда машина теримига тайёргарлик ишлари ёмон аҳволда эканлиги тўғрисида ҳам сигналлар бор. Масалан, Шаҳрисабз районидаги Фрунзе номли, «Қизил юлдуз» колхозларида агрегатлар ремонти суст бормоқда. Бу ҳақда ўртоқ Т. Ибодов ачиниб хабар қилади.

Редакция август ойида олинган хатларнинг жуда кўпчилигидан фойдаланди. Умум ишимизга актив қатнашган, ўзларининг мазмунли хабар-мақолалари билан пахтакорларни янги меҳнат зафарларига даъват эта олган кўп сонли қишлоқ мухбирларига ташаккур билдирамиз.

Деҳқон учун энг ташвишли дамлар келяпти. Олтин кузда ғалвир сувдан кўтарилади. Йил бўйи қилган меҳнатимиз мезони пахта билан ўлчанади. Шундай экан, йиғим-теримни уюшқоқлик билан бошлаб, уни қисқа муддатда [illegible]

МИРЗАЧЎЛНИ ЧЎЛ ДЕМАНГИЗ

«Туркестанские ведомости» газетаси бундай деб ёзган эди: «Мабодо кўзингиз олисда кетаётган карвонга тушса, сув сўраб қолмасин деган хавф билан кўзингиздан ғойиб бўлиш учун йўлини жадаллаштириб кетаверади. Чунки бу ерда сувни ҳар нарсадан ҳам эҳтиёт сақлайдилар. Бу ердан ўтаётганда йўлдан адашсангиз ёки ғамлаган сувингиз тўкилиб кетса борми, амин бўлаверинг, ҳеч қаердан мадад ололмайсиз». Қадимги Мирзачўл ана шундай эди.

Ҳозир эса унинг манзараси тамоман бошқача. Яхлит пахтазорлар, анорзорлар, мевазорлар, кўркам шаҳар ва поселкалар Мирзачўлга алоҳида файз бағишлаб турибди. Дарҳақиқат кейинги йилларда «чипта ямоқлар» «шоҳи сўзана»га айлантирилди. Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Голодностепстрой» территориал бошқармасининг азаматлари кейинги ўн йилнинг ўзидагина достон қилса арзигулик мўъжизакор иш қилдилар. 1956 йилдан 1966 йилгача 120 минг гектар қўриқ ер ўзлаштирилиб, чаманзорларга айлантирилди. Шу икки беш йиллик мобайнида 600 минг квадрат метр уй-жой бинолари тикланди ва фойдаланиш учун топширилди. Маданий-маиший, мактаб, болалар муассасалари бинолари қурилиши ҳам ривож топди. 9732 ўқувчига мўлжалланган мактаб, 3339 ўринли ясли ва боғчалар барпо қилинди.

Агар 1961 йилда Мирзагулистонда тўртта пахтачилик совхози бўлса, ҳозир 14 та шундай совхоз ва яна бир улкан боғдорчилик хўжалиги юзага келди.

Чўлга ҳужум давом этмоқда. Ҳиммати баланд бинокорлар беш йиллик топшириқларини бажаришга дадил бел боғлаб, ишлаб чиқаришда қувончли натижаларга эришаётирлар. Саккиз ойлик план муддатидан аввал бажарилди. Планга қўшимча равишда анчагина ирригация шохобчалари барпо қилинди. Янги уй-жой бинолари қуриш бўйича топшириқлар белгилангандан зиёда адо этилди. Юзлаб гектар янги ер ўзлаштирилиб, қишлоқ хўжалиги оборотига киритилди.

«Голодностепстрой» чўлқуварлари Мирзагулистоннинг асосий пудратчиси бўлиб қолдилар. 1970 йилгача улар кўплаб пахтачилик совхозлари қуриб, яшил водийга айланиб бораётган кенгликларда жуда кўп қурилиш-монтаж ишлари бажарадилар. Экин майдонлари 150 минг гектарга кенгаяди. Бинокорлар байрами арафасида яна бир хушхабар қанот қоқди. СССР мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига қарашли корхона ва коллективлар Бутуниттифоқ мусобақасининг иккинчи квартал якунларида яна Мирзачўл шербилаклари ғолиб чиқдилар. «Голодностепстрой» коллективи СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғини сирасига бешинчи марта қўлда сақлаб қолишга муваффақ бўлди.

Фидель Кастро мамлакатимиз бўйлаб қилган саёҳатларидан бирида Мирзачўлга ҳам ташриф буюрди. Ўшанда у бундай деган эди: «Биз Мирзачўлда совет кишиларининг шахдам қадамлар ташлаб коммунизм сари бораётганликларини кўрдик. Яна бир неча йилдан кейин бу районда нималар бўлишини кўз олдимизга келтирдик». Ҳа, қўшиқда айтилганидек Мирзачўлни чўл демангиз, ям-яшилдир ҳамма ёқ!

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

ЎзТАГ мухбирлари хабар қиладилар

МАМЛАКАТНИНГ ТУРЛИ РАЙОНЛАРИГА УЗУМ ЖЎНАТИЛМОҚДА

Фарғона области билан мамлакатнинг олис шаҳарлари — Мирний, Иркутск, Магадан ва Хабаровск шаҳарлари ўртасида маҳкам алоқа ўрнатилган. Самолётлар Фарғона районидаги Усмон Юсупов номли ва «Мўян» совхозлари, Бағдод районидаги «Большевик», Ленинград районидаги Энгельс номли колхозлар ва Фарғона областининг бошқа хўжаликлари токзорларида етиштирилган ҳосилдан шимол ва узоқ шарқ аҳолисига ҳар куни 40 тоннагача узум етказиб бермоқда. Соҳибкорлар бу йил ана шу шаҳарларга 8 минг тоннадан кўпроқ узум жўнатадилар.

СОВХОЗДА ТЕХНИКУМ

Сурхондарёдаги «Комсомолобод» совхозининг ишлаб чиқариш базасида қишлоқ хўжалик техникуми ташкил қилинди. Техникум Шеробод даштидаги хўжаликларда ишлаш учун техник-механиклар ва гидромелиораторлар тайёрлайди. Қашқадарё, Бухоро ва Самарқанд областларининг қўриқ ерларини ўзлаштирувчи ёшлари, шунингдек Тожикистон ва Туркманистон республикалари бир қанча қўшни районларининг ёшлари ҳам ўқиш учун бу ерга келдилар.

СУҒОРИЛАДИГАН ҲАР ГЕКТАР ЕРДАН КЎПРОҚ МАҲСУЛОТ ОЛИШ УЧУН

Ер тузувчиларнинг Тошкентда республикалараро биринчи конференцияси бўлиб ўтди. Конференция қатнашчилари — Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон, шунингдек Украина ва Латвия қишлоқ хўжалик министрликларининг мутахассислари, илмий тадқиқот ва лойиҳа институтларининг ходимлари суғориладиган деҳқончиликни янада ривожлантириш, суғориладиган ҳар гектар ердан яхшироқ фойдаланиш юзасидан КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қўйган масалаларни уч кун давомида муҳокама қилдилар.

ИССИҚ ЦЕХДА САЛҚИН ҲАВО

КАТТАҚЎРҒОН, 26 август. (ЎзТАГ). Каттақўрғондаги мой-ёғ комбинатида ҳаво алмаштириб турадиган катта установка ўрнатилди. [illegible]

ХАЛҚ КОНТРОЛИ САҲИФАСИ

Контролёрлар — беш йиллик курашчилари

Мавсумга тайёргарлик назорат остида

Муросасизлик ёрдам бермоқда

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз пахтакорлари бу йил 1500 гектар майдондаги пахтани машинада териб олишга аҳд қилишган. Хўжаликдаги ҳамма терим машиналари мавсумга тахт қилиб қўйилди. Лекин шундай бўлса-да, тиниб-тинчимас колхоз назоратчилари пахта териш механизмлари ремонтининг нечоғли сифатли ўтказилганлигини бир карра текшириб кўрмоқдалар. Суратда: халқ назоратчиларидан М. Исроилов, Ш. Раҳимов, Э. Холболтаев, Й. Исҳоқов, Р. Набиев ўртоқларни кўриб турибсиз.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ ПОЧТАСИДАН

ҲУШЁРЛИК

Термиз районидаги «Қизил юлдуз» колхози назоратчилари ғўза парваришининг сифатли ўтказилиши, йиғим-теримга пухта тайёргарлик кўриш, терим машиналарини мавсумга тахт қилиб қўйиш юзасидан кун сайин текширишлар ўтказмоқдалар. Назоратчилар айниқса ишнинг сифатига алоҳида эътибор беришяпти. Агар бирор механизатор ёки колхозчи ғўза парваришида совуққонликка йўл қўйса, назоратчилар унга дарров танбеҳ беришади. Масалан, 6-бригада тракторчиси Холиёр Рўзиев норма бажараман деб, ишнинг сифатига эътибор бермаган. Колхоз контролёрлари унинг бу хатосини ўз ўрнида тузатиб қўйдилар.

Т. УБАЕВ.

КИМ ЎЙЛАЙДИ?

Бу йил наманганлик пахтакорлар 74 минг тонна пахта етиштириш ҳамда давлатга топшириш учун тер тўкиб меҳнат қилмоқдалар. Терим машиналаридан оқилона фойдаланмасдан туриб бундай марраға эришиш қийин албатта. Лекин районда ўтган йили машина терими плани бажарилмай қолганига қарамай, айрим хўжалик раҳбарлари бу йил ҳам сусткашлик кўрсатмоқдалар. Ғўзалар ғовлатиб юборилялти. Бу эса шубҳасиз ҳосилни машина билан теришни қийинлаштиради. Район халқ контроли комитети жамоатчилари қишлоқ хўжалик мутахассислари билан биргаликда машина теримига тайёргарлик район хўжаликларида қандай бораётганини текшириб чиқдилар. Текшириш шуни кўрсатдики, кўпгина жойларда машина теримига ҳозирлик кўриш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Масалан, Раҳматов номли колхозда бу йил 400 тонна пахта механизмлар ёрдамида йиғиб олиниши лозим. Лекин колхоз раҳбарлари буни унутиб қўйишганга ўхшайди. Ленин номли колхозда ҳам аҳвол шундай.

И. НАЗРУЛЛАЕВ.

КЎМАКДОШЛАР

Термиз район халқ назоратчилари ишлаб чиқаришнинг ҳамма соҳалари бир текисда ривожланиши, хўжаликларда биронта ҳам қолоқ соҳа бўлмаслиги ҳақида қайғурмоқдалар. Улар пахтазорларда, чорвачилик фермаларида бўлиб қишлоқ меҳнаткашларининг кундалик ишлари билан астойдил қизиқмоқдалар. Маҳсулот етиштириш, коллективларда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, маҳсулот сифатини яхшилашга алоқадор масалаларни ҳал қилишда назоратчилар район партия комитетига, хўжаликларнинг партия ташкилотларига самарали ёрдам кўрсатмоқдалар. Айниқса, район халқ контроли комитетининг штатсиз ходимлари ҳар соҳада ташаббускор бўлишяпти. Чунончи, штатсиз инспекторлардан Нурмат Алибоев, Рауф Ваҳобов, Бойқобил Жўрақулов, Норқўчқор Номозов ўртоқлар хўжаликларда юз бераётган айрим камчиликнинг олдини олиш ва уларни бартараф қилишда намуна кўрсатишяпти.

Х. ЖЎРАЕВ,
Термиз район халқ контроли комитетининг раиси.

ВАҚТ ҒАНИМАТ

Ишлаб чиқаришда ҳар бир минутдан унумли фойдаланиш нақадар катта иқтисодий аҳамиятга эга.

Андижон область, Москва районидаги пахта тозалаш заводи назоратчилари корхонада иш вақтидан қандай фойдаланилаётгани билан қизиқиб қолдилар. Маълум бўлишича, бу ерда меҳнат пухта ташкил этилмаганлиги оқибатида иш кунининг анчагина қисми беҳуда ўтар экан. Анализлар шуни кўрсатдики, корхонадаги учта ишлаб чиқариш бригадаси бир суткада 75 киши-соат иш вақтини бефойда ўтказар экан. Бу вақт ичида 9-10 тонна маҳсулот ишлаб чиқариш мумкин бўлади.

Завод назоратчилари мана шу масала юзасидан жонкуярлик билан бонг урдилар. Тегишли ташкилотларнинг аралашуви билан корхонада меҳнатни ташкил қилиш анча яхшиланди.

И. ОПАНАСЮК,
Москва район пахта заводи халқ контроли группасининг раиси.

ХАЛҚ НАЗОРАТЧИЛАРИ ВА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ

КПСС XXIII съездининг беш йиллик план тўғрисидаги Директиваларида халқ хўжалигининг барча тармоқларини ривожлантиришнинг улкан программаси белгилаб берилган.

Янги беш йилликда аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига, саноатнинг хом ашёга бўлган талаб ва эҳтиёжларини ҳар қачонгидан ҳам тўлароқ қондириш учун қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кескин кўпайтириш, бунинг учун суғориладиган ерлардан оқилона фойдаланиш, унинг мелиоратив ҳолатини яхшилаб бориш ҳамда экинларнинг ҳосилдорлигини ошириш вазифаси қўйилган. Бу муҳим ва ғоят масъулиятли вазифани ҳал этишда КПСС Марказий Комитети май Пленумининг қарори алоҳида аҳамиятга эгадир.

Барча совет халқлари қаторида Сурхондарё область меҳнаткашлари ҳам область партия ташкилотларининг раҳбарлигида партия XXIII съезди белгилаб берган беш йиллик планни ва КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорларини зўр хурсандчилик билан кутиб олиб, бу улкан вазифаларни муваффақиятли бажариш учун зўр ғайрат билан ишламоқдалар.

Саноат ходимлари маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планларини муддатидан олдин 25 декабргача бажариш ва ишлаб чиқариладиган маҳсулотнинг сифатини яхшилаш, унинг таннархини камайтириш устида иш олиб бормоқдалар.

Область колхоз, совхозлари эса қишлоқ хўжалик экинларининг барча турларидан юқори ҳосил олиш, унинг етакчи тармоғи бўлган пахтачиликни янада ривожлантириб, давлатга 300 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш учун курашмоқдалар.

Область меҳнаткашларининг бу улуғвор вазифаларни бажариш йўлидаги курашида халқ контролёрлари ҳам актив қатнашмоқдалар.

Область халқ контроли органлари ва кўп сонли жамоатчи-назоратчилар хўжалик ишларидаги камчиликларни очиб ташлаб, уни бартараф қилишда актив қатнашмоқдалар, бу билан КПСС Программасида белгиланган улуғвор вазифаларни ҳамда партия ва ҳукуматимиз Директиваларининг амалга оширилиши учун олиб борилаётган умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Улар корхоналарда, қурилишларда, колхоз ва совхозларда саноат ҳамда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш ва сифатини яхшилаш топшириқларининг бажарилиши, материаллар ва маблағларнинг тежаб сарфланиши устидан контролни амалга оширишда партия ва совет ташкилотларига катта ёрдам кўрсатмоқдалар. Масалан, кейинги пайтларда халқ контролёрларининг кучи билан электр қувватидан ва ёқилғидан тежамли фойдаланиш бўйича оммавий текшириш ўтказилди. Текшириш натижасида бу соҳада бир қанча хато ва камчиликлар борлиги аниқланиб, уларни бартараф қилиш чора-тадбирлари кўрилди. Шу туфайли «Лалмикор» ва «Какайти» нефть конларида 134 минг киловатт-соат электр қуввати ва 592 тонна дизель ёнилғиси ва бошқа бир қанча қимматбаҳо хом ашё иқтисод қилинди, буларнинг қиммати 72 минг сўмни ташкил этади.

Шунингдек, халқ назоратчиларининг кучи билан область колхоз ва совхозларида кўклам экиш кампаниясига тайёргарлик, экиш агрегатларининг ремонти, сувдан тежамли фойдаланиш, минерал ва маҳаллий ўғитларни сақлаш ҳамда ундан тўғри фойдаланиш, ғўза қатор ораларига сифатли ишлов беришнинг аҳволи ва бошқа бир қанча масалалар бўйича оммавий текширишлар ўтказилиб, унинг якунлари халқ контроли комитетларида, район партия комитетларида муҳокама қилиниб, айбдорларга чора кўрилди.

Шу йилнинг май ойида область колхоз ва совхозларида минерал ўғитларнинг сақланиши ва ундан фойдаланиш бўйича ўтказилган оммавий текширишнинг якуни область халқ контроли комитетида муҳокама қилинди. Текширишда шу нарса аниқландики, бир қанча хўжаликларда минерал ўғитларни сақлаш ва ундан тўғри фойдаланишда катта хато-камчиликларга йўл қўйилган.

Масалан, Шўрчи районидаги Охунбобоев номли колхозда минерал ўғитлар бригадалар ўртасида нотўғри тақсимланган, айрим бригадаларда ҳар гектар ерга сарфланадиган ўғит 300 килограммни ташкил этса, баъзиларида 1.400 килограмм бўлган. Бундай аҳвол бошқа хўжаликларда ҳам кўплаб учраганлиги ҳисобга олиниб, текширишлар давом эттирилди ва унинг натижалари районларда муҳокама қилиниб айбдор шахсларга нисбатан қаттиқ чоралар кўрилди.

Айниқса халқ контролёрларининг область хўжаликларида чорвадан тул олиш кампаниясини муваффақиятли ўтказиш юзасидан олиб борган текширишлари жуда яхши натижалар берди. Текширишда бу соҳадаги ютуқлар билан бирга бир қанча хатолар аниқланди. Масалан, туғилган қўзи ва улоқларни даромад этмаслик, соғиб олинган сутни талон-торож этиш, ем-хашаклардан нотўғри фойдаланиш ва ҳисобот ишларини ўз ҳолига ташлаб қўйиш каби ҳоллар юз бермоқда. Айрим шахслар томонидан яшириб қолинган 7 мингга яқин қўзи аниқланди. Чунончи, биргина Сариосиё районидаги «Восток» совхозида 1.200 бош қўзи яшириб қолинган. Чорва фермаларида ҳисоб-китоб ишини чалкаштириб юборганлиги ва чорвачиликка келтирган зарарлари учун Бойсун районидаги «Шеробод» совхозининг бўлим бошлиғи А. Хайитов, Термиз районидаги «Коммунизм» колхозининг қорамолчилик ферма мудири Р. Маманов, чорва бухгалтери С. Хайитов ишдан олинди.

Шунингдек, халқ контролёрлари область колхоз ва совхозларида ички хўжалик харажатлари, чорва маҳсулотларининг сарфланишини текшириб чиқдилар. Текшириш натижасида кўпгина колхозларда раҳбарларнинг айби билан кўплаб чорва моллари «колхознинг ички харажати» баҳонаси билан арзон нархда айрим раҳбар шахслар фойдасига сарфлангани аниқланди.

Чорвачилик соҳасида олиб борилган текширишларда эришилган самаранинг боиси — у кенг жамоатчиликнинг иштирок этиши ва текширишнинг якунлари район хўжалик, партия ташкилотларида, район Советларининг сессияларида кенг муҳокама қилинганлигидадир.

Область халқ контроли органлари томонидан темир йўл станцияларида айрим хўжалик раҳбарларининг айби билан кўплаб юклар ўз вақтида ташиб олинмаётганлиги фактлари кенг муҳокама қилинди ва айбдор шахслар моддий жавобгарликка тортилди.

Область халқ контроли органлари халқ хўжалигининг бошқа тармоқлари бўйича ҳам бир қанча оммавий текширишлар ўтказиб, бу соҳаларда йўл қўйилаётган нуқсонларни аниқлашди ва уни тузатиш учун амалий чоралар кўрдилар.

Халқ контроли комитетларининг иш фаолиятига, оммавий текширишлар ўтказиш ишига штатсиз активлар жуда катта ёрдам кўрсатмоқдалар. Улар ўзларининг ҳалол хизматлари билан жамоатчиликнинг ҳурматига сазовордирлар. Бунга мисол қилиб, Денов район халқ контроли комитетининг штатсиз бўлим мудири Н. В. Гайдаш, Термиз район комитети штатсиз бўлим мудири Х. Қодиров, Термиз шаҳар халқ контроли комитетининг штатсиз бўлим мудири М. Крупнова ва бошқа юзлаб ўртоқларни кўрсатиш мумкин.

Ўзига топширилган муҳим вазифаларни оқлаётган, актив жамоатчиларни ўз сафларида бирлаштирган, текширишнинг турли методларидан самарали фойдаланаётган халқ контроли группа ва постларимиз оз эмас.

Шеробод районидаги Ленин номли, Термиз районидаги «Коммунизм», Жарқўрғон районидаги «Социализм», Шўрчи районидаги «Оқ олтин», Сариосиё районидаги «Коммунизм» колхозлари, Термиз шаҳридаги 165-қурилиш трестида тузилган ва бошқа бир қанча группаларни кўрсатишимиз мумкин. Бу группалар ишининг яхши бўлишида партия ташкилотларининг ҳиссаси каттадир.

Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, қаерда бошланғич партия ташкилотлари халқ контроли группа ва постларининг ишларига жиддий эътибор бераётган бўлса, шу ерда камчилик ва хатоларга тез барҳам берилялти, халқ контролининг тарбиявий аҳамияти ва таъсир кучи ошиб боряпти.

Областда халқ контроли органларига партия раҳбарлигини янада яхшилаш мақсадида область партия комитети, шаҳар ва район партия комитетлари 30 га яқин партия ташкилотларининг бу соҳадаги ҳисоботини эшитиб, тегишли тадбирлар белгиладилар.

Лекин шу билан бирга, айрим бошланғич партия ташкилотлари борки, улар халқ контроли группаларига бўш раҳбарлик қиладилар, зарур шароит яратиб бермайдилар. Натижада халқ контроли группалари ишлаб чиқаришга, кишилар тарбиясига етарли таъсир кўрсата олмайди. Бунга мисол қилиб Термиз районидаги Калинин ва Карл Маркс номли колхозлар, Жарқўрғон районидаги «Партия XXII съезди» колхози, Шеробод районидаги «Партия XXII съезди» колхози, «Комсомолобод» совхози ва бошқаларни кўрсатиш мумкин.

Контроль органларининг вазифаси — В. И. Лениннинг: «Кишиларни текшириш ва ишнинг ҳақиқий ижросини текшириш керак — бутун ишнинг, бутун сиёсатнинг моҳияти энди ана шундадир, фақат ва фақат шундадир» деган кўрсатмасига оғишмай амал қилишдан иборатдир.

Коммунистик партиямиз халқ контроли органларининг асосий вазифаси — КПСС Программасига амал қилишда, партия ва ҳукумат Директиваларининг ҳақиқатдан ижро қилинишини мунтазам текшириб боришни ташкил этишда, коммунистик қурилишга раҳбарликни янада такомиллаштиришда, социалистик экономикани бутун чоралар билан юксалтириш учун курашда, партия ва давлат интизомига ҳамда социалистик қонунчиликка риоя қилишда партия билан давлатга ёрдам беришдан иборатдир, деб кўрсатади.

Халқ контроли органларининг вазифаси текшириб ва жазолабгина қолмай, шу билан бирга, асосан, хатолар ва юз бериши мумкин бўлган ҳар қандай суиистемолларнинг олдини олиш, кадрларни тарбиялаш ҳамда уларни ишда камчиликлар ва нуқсонларга йўл қўйишдан сақлаб хўжалик-сиёсий вазифаларни бажаришга уларни муваффақиятли сафарбар этишда партия ва совет ташкилотларига яқиндан ёрдам беришдан иборатдир.

Халқ контроли органлари ўз ишларини шу тахлитда қуриб олишлари керакки, бюрократлар ва сансалорчилар, текинхўрлар, порахўрлар, юлғичлар, чайқовчилар ва кўзбўямачилар жазосиз қолмасликларини сезиб турсин, жамоатчиликнинг буюк кучи олдида титрайдиган бўлсин.

Областимиз назоратчилари ўзларининг кундалик иш фаолиятида партия ташкилотининг раҳбарлигига суянган ҳолда улуғвор беш йилликнинг дастлабки йилида саноат, қурилиш, транспорт ишларини янада ривожлантириш, КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларини изчиллик билан амалга ошира бориб, қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини бир текис ривожлантиришга кўпроқ ҳисса қўшишлари лозим.

Х. ЖЎРАҚУЛОВ,
Сурхондарё область халқ контроли комитетининг раиси.

КОНТРОЛЬ КОМИТЕТЛАРИДА

Қорақалпоғистон Автоном Республикаси назоратчилари «Узаодстрой» трестида қурилиш техникасидан қандай фойдаланаётгани ҳамда уни қандай асралаётгани юзасидан текшириш ўтказдилар. Текшириш мобайнида маълум бўлишича, трестга қарашли Чимбой қурилиш-монтаж бошқармасида техникадан атиги 61 ярим процентгина фойдаланилади. Шунингдек, бошқа бошқармаларда ҳам механизмлар ремонти ёмон аҳволда. Оқибатда машиналар узоқ вақт бекор туриб қолади.

Бундан ташқари трестнинг ҳамма қурилиш-монтаж бошқармаларида механизатор кадрлар етишмайди. Шунга қарамасдан механизаторлар тайёрлаш ҳамда уларнинг малакасини ошириш тўғрисида ҳеч ким қайғурмайди.

Область халқ контроли комитети текшириш натижаларини муҳокама қилиб трест бошлиғи Н. Ф. Яковлевга қатъий жазо берди. Ҳамда қурилиш техникасидан яхшироқ фойдаланишни яхшилаш юзасидан тадбирлар белгилаб, амалга ошириш тавсия этилди.

* * *

Катта Фарғона канали III-бўлими бошлиғи, А. И. Пиркиннинг ҳамда бошқа ходимларнинг айби билан хўжаликларга сув тақсимлашда нуқсонлар содир бўлган. Чунончи, Охунбобоев ва Олтиариқ районларига бошқаларга нисбатан кўп сув ажратилган. Айниқса 2-5 гидротехник участкаларида сув тақсимотида катта хатоларга йўл қўйилган. Гидротехник Ш. Аҳмедов бош бўлган 5- участкада сув тақсимлагичлар нотўғри ишлаган. Айрим жойларда эса сув тақсимлаш колхозларнинг мироблари топшириб қўйилган. Гидротехник Мирзаев участкасида ҳам суа кўплаб исроф қилинган. Катта Фарғона канали раҳбарлари эса 3- бўлим ишини яхши назорат қилиб турмади.

Фарғона область халқ контроли комитети хўжаликларга сув тақсимлашда қўпол хатоларга йўл қўйгани учун бўлим бошлиғи А. И. Пиркинни вазифасидан четлаштирди. Шунингдек, канал бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Б. Усмонхўжаевга камчиликларни тездан бартараф қилиш вазифаси топширилди.

* * *

Сирдарё областининг колхоз ва совхозларида дағал ем-хашак тайёрлаш ва озуқа учун экилган экинларни парвариш қилиш қониқарсиз аҳволда эканлиги аниқланди. Ем-хашак тайёрлашга бутун моддий-техника ресурслари сафарбар этилмаган. 1010 та хашак ўрувчи машиналарнинг бор-йўғи 385 таси, 393 та хашак йиғувчи машиналардан атиги 200 таси ишлайди, холос. Айрим хўжаликларда бедалар ўз вақтида ўриб олинмаяпти. Айниқса, Зомин, Жиззах ва Киров районларида ем-хашак тайёрлаш ва экинларни парвариш қилиш сусткашлик билан олиб борилялти.

Сирдарё область халқ контроли комитети текшириш натижаларини ўз мажлисида атрофлича муҳокама қилди. Тайёрланган ем-хашакни ошириб кўрсатгани учун «Ховос» совхозининг директори ўртоқ Насуллаевга қатъий виговор берилди. Шунингдек, Зомин ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Яценконинг «Ховос» совхози бош бухгалтери Норқулов ишда йўл қўйган хатолари учун вазифасидан озод қилинганлиги ҳақидаги маълумоти ҳисобга олинди. Район ишлаб чиқариш бошқармаларининг раҳбарларига ем-хашак тайёрлашни тезлаштириш ҳамда озуқа учун экилган экинлар парваришини яхшилаш юзасидан тавсиялар берилди.

САНАМАЙ САККИЗ ДЕБ...

Ажабо, шунақаси ҳам бўлар экан. Баъзи ташкилотларнинг раҳбарлари таваккалига иш тутиб, ўзларига қарашли қуйи ташкилот раҳбарларининг бошларини қотиришмоқда.

Балки, ҳурматли газетхон, гап нима тўғрисида бораётганлигини билиш учун ошиқаётгандирсиз. Марҳамат, бир бошдан эшитинг.

Кенгашли тўй тарқамас дейдилар. Аммо, «Узсельхозтехника» Тошкент область савдо базаси ходимлари ана шу нақлга риоя қилишмаяпти. Савдо базаси «Узсельхозтехника» район бўлимларига ҳар хил машиналар, механизмлар, асбоблар жўнатади. Бу ишларнинг ҳаммаси заказлар асосида бажарилиши керак. Биз яқинда «Узсельхозтехника» Янгийўл район бўлими савдо базаси бошқарувчисининг ўринбосари ўртоқ В. П. Викулин билан суҳбатлашиб қолдик. У жуда куйиб-пишиб гапирди:

— Ҳайронман. Область савдо базаси районимиз хўжаликлари учун ҳеч кераги бўлмаган турли механизм ҳамда мосламаларни жўнатади. Жумладан, ҳар бири 15 сўмдан 15 та пломбир базамизга келди. Бизнинг шароитимизда улардан фойдаланилмайди. Кўпдан бери омборнинг бир чеккасини банд қилиб ётибди. Бундан ташқари, 1964 йилда 24 электромагнит муфталари олдик. Бироқ, буни ўзимиз талаб қилганмиз деб ўйламанг. Асло. Уларни «Узсельхозтехника» область савдо базаси раҳбарлари ўз хоҳишларича тақсимлаб юборишган. Муфталарнинг нархи ҳам жойида. Ҳар бири 27 сўм 50 тийиндан.

Биз «Узсельхозтехника» район бўлими ҳовлисида уюм-уюм бўлиб ётган яна кўпгина кераксиз мослама ҳамда механизмларни кўрдик. Бир четда 4326 та сифон найчалар ётибди. Уларни бу ерга бундан икки йил муқаддам келтиришган экан.

Шуни ҳам айтиш керакки, область савдо базаси кўпгина механизм ва машиналарни ведомость ҳамда паспортсиз жўнатади. Уларни дурустроқ упаковка қилмайди.

Район шароитида ишлатилмайдиган машина ва механизмлардан яна анчагинаси район бўлими ҳовлисида занг босиб ётибди. Бу ерга 1963 йили ҳар бири 700 сўмдан иккита кўчат ўтказиш машинаси, нархи 430 сўм бўлган «КИП-1,4» маркали косилка, нархи 1700 сўмлик совутиш установкаси ва бошқа механизмлар келтирилган эди.

Райондаги хўжаликлар ва ташкилотлар «Узсельхозтехника» район бирлашмасига у ёки бу механизмнинг кераклиги тўғрисида заявка беришади. Аммо, бирлашманинг савдо базасига келган бу механизмларини вақтида олиб кетишмайди. Бир неча мисол. 4-«Чиноз» совхоз-техникуми заявкасига кўра савдо базасига 40/80 телефон станцияси келтирилди. Афсуски, уч ойдан буён телефон станциясини олиб кетиш совхоз раҳбарларининг хаёлига ҳам келмаяпти.

Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашувчи отряд адресига самолётларни захарли химикатлар билан заправка қиладиган «УПР-13» маркали мослама келди. Унинг нархи ҳам анча-мунча бор. 7703 сўмдан ортиқ. Бироқ, бу мослама 1965 йилнинг ноябрь ойидан буён «Узсельхозтехника» район бўлимида занглаб ётибди.

Мана, ўйламай иш тутишнинг оқибати шу!

З. КУРТНЕЗИРОВ,
Янгийўл район халқ контроли комитетининг штатсиз инспектори.

ХАЛҚ МУЛКИ — МУҚАДДАС

Халқ контроли комитети Бухоро шаҳар умумий овқатланиш трестига қарашли ошхоналардаги таомлар ёмонлиги ҳақида кўплаб оғзаки ва ёзма шикоятлар олган эди. Ўтказилган текшириш меҳнаткашларнинг сигналлари тўғри ва ҳақли эканлигини тасдиқлади.

Халқ контролёрлари бари-бир текшириш ўтказишди. Маълум бўлишича, 16-ошхона бош ошпази И. Раҳмонов 6201 сўмлик давлат мулкини талон-торож қилган. Буни қоплаш мақсадида у қозонга нўхат, гуруч, ун, тухум, гўшт, ёғ сингари жами 5957 сўмлик масаллиқни кам солган. Шундай қилиб, И. Раҳмонов хўрандалар ҳақига хиёнат қилиб келгани ошкор бўлди. 2-бўлимнинг омбор мудири О. Мирхўжаев шеф поварларга нормада кўрсатилганидан кам маҳсулот бериш йўли билан 5296 сўмлик давлат маблағини ўзлаштирган. Хўрандалар ҳақидан 2-чайная шеф повари О. Омонов 8656 сўм, 9-чайная шеф повари З. Шарипов 6910 сўм, «Шарқ» ресторанининг шеф повари Н. Н. Сушинский 3267 сўмни уриб қолганликлари маълум бўлди. 2-бўлим мудири Г. Ёқубов ўз қўл остидаги барча олғирлардан ҳам ўзиб кетган. У омбор мудирлари, ошхона ва ресторан поварларидан 3390 сўм нақд пора олганлигини тан олди. Хўрандалар ҳисобидан эса, 5712 сўм ўзлаштирган.

Бухоро шаҳар умумий овқатланиш тресті раҳбарлиги (директори Ш. Юсупов), шаҳар ошхоналарида таомларнинг сифати ҳаддан ташқари ёмонлашиб бораётгани, хўранда-харидорлар ҳақига хиёнат қилинаётганига қарамай, аҳволни тузатиш учун зарурий чораларни кўрмаётир. Аксинча, халқ назоратчилари томонидан очиб ташланган фактларни хаспўшлаб кўрсатиш, жавобгар шахсларга нисбатан муросасоз бўлишга уринаётир.

— Агар биз кенг жамоатчиликка суяниб ишламаганимизда жуда қийналган бўлур эдик, — дейди Бухоро шаҳар халқ контроли комитетининг раиси Г. И. Гильманов, — ҳозирги кунда шаҳардаги барча саноат корхоналари, умумий овқатланиш, савдо тармоқларида жамоатчи халқ контролёрлари ишлаб турибди. Улар корхона ва ташкилотларда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, маҳсулот таннархини арзонлаштириш, маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан катта ишларни амалга оширмоқдалар. Транспорт, алоқа, умумий овқатланиш корхоналарида тез-тез рейдлар ўтказиб турилибди.

Дарҳақиқат, шаҳарда контролёрларнинг кўзи етмаган, уларнинг назоратидан четда қолган бирон соҳани тополмайсиз.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МАҲСУЛОТЛАР МЎЛ-КЎЛ БЎЛСИН

Қорақалпоғистон Автоном республикаси халқ контроли комитети озиқ-овқат магазинлари ҳамда умумий овқатланиш корхоналарининг ишини чуқур анализ қилди. Кейинги йилларда аҳолига савдо ва маиший хизмат кўрсатиш Автоном республикада анча яхшиланди. Бироқ шунга қарамай савдо ташкилотларининг фаолиятида ҳали анчагина нуқсонлар бор. Магазинларда баъзан аҳоли учун энг зарур маҳсулотлар топилмайди. Шунингдек, айрим савдо магазинлари эски, гигиена талабларига жавоб бермайдиган иморатларга жойлашган. Бу эса озиқ-овқат маҳсулотларининг сифати бузилиб қолишига сабаб бўляпти.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг IV Пленуми қишлоқ маданиятини юксалтиришнинг муҳим масалаларини муҳокама этиб, савдо ходимлари олдига ҳам катта вазифалар қўйди. Қорақалпоғистон АССР назоратчилари ана шу пленум кўрсатмаларини амалга оширишга ҳисса қўшадилар.

Ю. ҚОБУЛОВ,
Қорақалпоғистон АССР Халқ контроли комитетининг инспектори.

РАҲМАТ!

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти нақадар сезгир ҳамда ишчан бўлмасин, хўжалик ишлаб чиқаришининг ҳамма соҳаларини бирданига қамраб ололмаслиги мумкин. У ёки бу соҳада юз бераётган камчиликлар назаримдан баъзан четда қолади. Шунда бизга халқ контролёрлари — тиниб-тинчимас, колхоз манфаатлари учун фидокор кишилар ёрдамга келишяпти. Улар колхоз ишлаб чиқаришининг ҳамма томонларини кузатиб юришади. Бирор жойда камчилик юз бергундай бўлса ўз ўрнида бартараф этишади. Шуниси қувончлики, ҳамма камчиликлар ҳақида ҳам правление ёки партия ташкилотининг бошини қотирмай, ўзлари ҳаракат қилиб уни ишчанлик билан ҳал қилишади. Хўжалигимиз пахтачиликда ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларида дуруст муваффақиятларга эришаётган экан, бунда колхоз контролёрларининг хизмати каттадир.

Бу йил коллективимиз аъзоларининг нияти улуғ: улар мамлакатга 3600 тонна «оқ олтин», 150 тонна гўшт, 750 тонна сут, 180 тонна узум ва мева, 300 тонна картошка топшириш иштиёқида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Уларнинг бу қутлуғ мақсад йўлида олиб бораётган курашларида назоратчилар кўмакдош бўлмоқдалар. Ўртоқ Ф. Маслонов бош бўлган колхозимиз назоратчилари ғўза парвариши, пахта йиғим-теримига тайёргарлик, чорвачиликни ривожлантириш билан алоқадор бўлган ҳамма ишлар юзасидан текшириш ўтказиб, бу соҳада юз бераётган камчиликларни моҳирона бартараф этмоқдалар. Айниқса, группа аъзоларидан А. Назирова, У. Охунов, И. Қурбонбоев ўртоқлар зўр активлик кўрсатиб ишламоқдалар. Уларнинг ташаббуси туфайли хўжалигимизда кўпгина яхши ишлар амалга оширилди.

Меҳнат интизоми, ҳисоб-китоб ишларини яхши йўлга қўйиш, жамоат мулкини кўз қорачиғидай сақлаш, резервлардан самарали фойдаланиш масалалари ҳам назоратчиларимизнинг диққат марказида турибди. Кўзбўямачилар, юлғичлар, дангасалар ҳам уларнинг ўткир кўзидан сақланиб қололмайдилар. Чунончи, сут-товар фермасида У. Кенжаева, И. Эгамбердиева каби сут соғувчилар соғиб олган сутига сув қўшиш билан кўзбўямачилик қилганлар. Мол боқувчи Д. Муликов эса молларга кам ем-хашак бериб, орттириб қолган бедаларини ўз шахсий молларига егизган. Халқ контроли группасининг текширишлари асосида правление мазкур шахсларни қаттиқ жазолади.

Колхозимиз назоратчиларининг бундай яхши ишлари сон-саноқсиз. Улар чиндан ҳам ўзларининг жонкуярлиги билан ҳамқишлоқларининг, правление ва партия ташкилотининг зўр ишончини қозондилар. Биз бу жонкуярлардан жуда-жуда миннатдормиз. Катта раҳмат уларга!

А. ОРТИҚОВ,
Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг раиси.

ЁҒОЧ ПОЛВОН ДАВРАДА

Султон отани ҳали ҳам Ёғоч полвон демаса, кўплар танимайди. Бўлмаса у полвонлар билан курашларда беллашишни ташлаб юборганига, полвонлик касбини қилмай қўйганига ўттиз бир йил бўляпти. Аммо ҳозир ҳам полвон санашади. Чунки у ўттиз бир йилдан бери катта даврада республиканинг пахтакор полвонлари билан беллашиб келяпти. Ўттиз йилдан бери бригадир. Ҳосилдорликни 12 центнердан 41 центнергача кўтарди. Шунинг учун партия ва ҳукумат унинг кўкрагига Ленин ордени тақиб қўйди. У «Республикада хизмат кўрсатган пахтакор».

Полвон — достони узун, тақдири қизиқ кишилардан. Унинг отаси Саттор ака умр бўйи улоқ чопиб ўтган, тоғаси Жўра полвон эса курашиб ўтган. Уларга эргашиб Султон 16 ёшидан ўттиз ёшгача не-не полвонлар билан курашмади, курагини ерга теккизмади! У 1929 йилда Қўқонда ўтказилган сайилда полвонлар удумига кўра даврани айланиб, халқдан пул йиғишдек одатни биринчи марта тарк этганлардан.

Кўплар ҳалигача уни нимага Ёғоч полвон деб аташларини билишга қизиқади. Бунинг ҳам ўз тарихи бор экан. Султон полвон Сатторов 1932 йилда Шаҳрихон сайилида қатнашиб, кураш тушган вақтда унга тенг келадиган полвон топилмади. Ҳеч бир полвон унинг оёғини ердан узиш у ёқда турсин, ҳатто қаддини эголмади. Шунда полвонларни бир-бири билан кураштириб юрадиган Мирзамавлон ака унга Ёғоч полвон деб ном бериб юборади. Халқ ҳам ёғочдай эгилмас экан деб шу ном билан атай кетади.

Лекин Ёғоч полвон ўттиз ёшларга борганда йиғинларга, сайилларга боришдан ўзини тортиб, курашларга қатнашиш ҳақидаги таклифларни тез-тез рад эта бошлайди. Баъзилар «Ёғоч полвон обрўси борида ўзини четга тортяпти, энди даврага тушишга ҳоли йўққа ўхшайди», деган гап қила бошлашади. Полвон эса бу гапларга парво қилмай далага ишга чиқиб кетади. Раис унга ишониб битта бригадани топширади. Шунда кўп полвонлар «Ёғоч полвоннинг даври ўтибди»га чиқаришади. Лекин улар ўзлари янглишаётганларини билишмасди. Ёғоч полвон катта даврага, пахтакор полвонлар даврасига тушганди.

— Қарасам, полвон деса от чопиб, курашиб кичик даврада юраверган эканман, — дейди Султон отанинг ўзи, — Халқнинг ишига қайишай, полвонликни катта даврада кўрсатай дедим. Кураш тушишни ҳам 1955 йилгача ташлаганим йўқ. Халқни хурсанд қилиш учун пахта сайилларида бажонидил кураш тушдим.

Ҳозир Ёғоч полвон олтмиш бир ёшда. Лекин ҳамон Ватанга уч миллион етти юз эллик минг тонна пахта берамиз, деган пахтазор полвонлари билан бир даврада. Ҳамон бригадир. Қува районидаги Максим Горький номли колхозда 65 гектар ерда деҳқончилик қиляпти. Ҳар гектар ердан 40 центнердан хирмон кўтариш нияти бор. Ҳозир бригаданинг ҳамма майдонларида қарқара ғўзаларнинг ҳар тупида 11 тагача тўқ кўсак, 3-4 тадан очилган пахта санайсиз. Кўсакларнинг ҳар бири зарғалдоқ ёнғоқдай келади.

Султон отанинг ўзи ҳам ҳали тетик. Қараб туриб эллик беш ёшдан ортиқ бермайсиз. Қаддибасти ўша-ўша, полвон одамни эслатади. Ўзи новчадан келган. Узун-узун қўллари ҳали кўп полвонларнинг курагини ерга теккизишга қурби етадиган кишиникидай. Юриши ҳам полвонларникидай салобатли. Ҳали катта даванинг кўп полвонлари билан беллашадиган ғайрати, куч-қудрати бор. Ёғоч полвон тенгитўш рақибларига салом йўллаб, катта даврага чақирди. Лаббай дейдиганлар бўлса, хабар қилсин, деди.

М. МАНСУРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОРЗУ УШАЛДИ

Абдилҳамид ўрта мактабда ўқиб юрган пайтидаёқ трактор атрофидан кетмай, унинг винтларини бузиб-тузатишни яхши кўрарди. Мақсади инженер бўлиш эди. Устига устак бир куни ўқитувчиси: «Ўғлим сен инженер бўласан. Сенда физикага ҳавас кучли», деб қолди. Ўқитувчининг бу гапи Абдилҳамидга худди қанот бағишлагандай бўлди. Абдилҳамид Тошкент область, Калинин районидаги 83-мактабнинг 10- синфини тамомлар экан, ўйлаб нетиб ўтирмай Волгограддаги Политехника институтининг автомобиль-трактор факультетига ўқишга киришга отланди.

Мана, имтиҳонлардан муваффақият билан ўтди. Энди биринчи қўнғироқ бошланишини сабрсизлик билан кутяпти. Абдилҳамид Дадабоевга ўхшаш яна ўн нафар ўзбек фарзанди ҳам ўша институтга киришга муваффақ бўлди.

М. РАҲИМОВА.

ЁРҚИН ҲАЁТ ЧИРОҚЛАРИ

Сўлим оқшом. Файзли қишлоқ кечасига не етсин. Мана шу қишлоқни меҳнати, ижоди билан ясатаётган кишиларгина эмас, далалар, боғ-бўстонлар, Зарафшоннинг сўлим соҳиллари ҳам нафасини ростлаб дам олаётгандек, эртаги кунга янги куч, ғайрат тўплаётгандек туюлади.

Биз ҳалигина гвардиячи солдат — моҳир пахтакор Камол ака Жалолов бошлиқ бригадада бўлиб, у билан дарё бўйида суҳбатлашган, бу йилги ҳосил тўғрисида унинг фикрларини сўраган эдик. Бугун у пахта даласида ҳам гвардиячи. Солдатлик тақдири уни 1942 йилда олис-олисларга олиб кетган эди. Украинанинг олтин бошоқли буғдойзорларини, украин хаталарини озод қилиш учун жанг қилди. Будапешт остоналаригача етиб борди. Кўкрагига «Шуҳрат» ордени, қанча-қанча медаллар тақиб, Хонақо қишлоғига қайтиб келди.

— Қадимда дарёнинг мана шу жойини Хунхўр дейишарди. Унинг номини Қорадарё деб ҳам аташган. Ривоятларга қараганда, дарё ҳар йили одамларнинг номини айтиб чақирар, бегуноҳ жонларни домига ютаркан. Бундан безор бўлган одамлар дарё чақирганида тирик одамни ютмасин деб, унинг ўрнига қурбонлик тариқасида тирик эшакларни ташлашаркан. Ўша пайтда ҳар танобидан икки пуддан — 32 килограммдан ҳосил олинган, дарё суви бойлар ерига оқарди. Одамлар пахта деб лахта-лахта қон ютарди. Ота-боболаримизнинг эгни бўз кўйлакка ёлчимаган, очнаҳор зўрға тирикчилик қилишган.

Мана энди дарёнинг соҳилидан ҳў наригача сахий пахтазор. Механизатор Баҳриддин Валиев ғўзани эҳтиётлик билан культивация қилиб, энди машина теримига шайланиб турибди. Толиб Ибодов, Облоберди Пўлатов, Искандар Эшонқулов сингари сувчилар эгатларга сув тараяптилар. Бригада аъзолари гектаридан камида ўттиз центнердан ҳосил кўтарамиз дейишган. Авайлаб, ардоқлаб, эъзозлаб ўстирилган экиннинг бошидан парвона бўлиб:

— Зарафшон сувига истаганингча қониб ол. Ўтмишда чанқоқликдан қовжираган экинларнинг ҳаққи учун ҳам оби-ҳаётдан қониб ич, — демоқдалар.

Бугун қишлоқ устида Ильич чироқлари, ёрқин ҳаёт чироқлари порлаб турибди. Биз ана шундай файзли бир кечанинг гувоҳи бўлдик.

...Колхознинг ҳашаматли клуби. Клубнинг олди гулзор. Қатор-қатор енгил машиналар тартиб билан қўйилган. Бу машиналарнинг эгаларини қидирсангиз кундузи пахтазордан, ҳозир клубдан топасиз. Улар оддий, ижодкор, меҳнатсевар кишилар, ноз-неъмат ижодкорлари. Қишлоқнинг файзи, ободлиги, гўзаллиги, чароғонлиги, қишлоқ хонадонларида маърифат машъаллари ҳамиша порлаб турганлиги шуларнинг меҳнатидан, шуларнинг ақли-фикри зиёсидан. Ана шу сермеҳнат кишилар пича дам олайлик, ҳордиқ чиқарайлик, деб ўзлари қурган, ўзлари безаган мана шу клубга тўпландилар.

Бу анжуманни колхоз правлениесининг раиси Рашид ака Шарипов ёрқин ҳаёт кечаси деб жуда тўғри топиб айтди. Сиз зангори экранларда бундай кечаларни кўп кўргансиз. Лекин бу кеча колхоз қишлоғида коммунистларнинг, комсомол ёшларнинг, маърифат чироғини қишлоқда тобора равшанроқ ёқаётган кутубхона ходимларининг ташаббуси билан очилди.

...Кечада биринчи бўлиб моҳир боғбон, яқинда Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланган Омон Ҳалимов сўз олди. Шуниси қувончлики, қишлоқда унинг қўли тегмаган кўчат, унинг меҳнати сингмаган бирор боғ йўқ.

Омон Ҳалимов асли табиатан шоир одам. Аммо унга мана шундай йиғинда уч-тўрт оғиз гапиришдан кўра ўз ғазалини боғлар, она тупроқ бағрига ёзиш осонроқдир. Шунинг учун у қисқагина қилиб:

— Яхши ният билан кўчат экканмиз. Мевасини мана ўзингиз кўриб, татиб турибсиз. Яна янги боғлар қиламиз, — деб қўя қолди.

Шундан кейин ҳамқишлоғи ҳаваскор йигит бахт тароналарини янгратиб қўшиқ айтди. Раққоса ўйинга тушди. Сўз навбати Ленин орденли пиллачи Рўзибиби Туробова, сут соғувчи Олия Омонова, бригада бошлиқлари Аблоқул Мавлонов, Раҳмат Қобулов, хотин-қизлар Советининг раиси Саломат Ғаниева ўртоқларга келди. Уларнинг ҳар бири ўз касби-корлари ҳақида ҳаяжонланиб гапирдилар. Шу қишлоқлик ёш шоир шеър ўқиди, район партия комитетининг секретари Шамсия опа Мансурова, колхоз раиси ҳам сўзга чиқди. Машъалларга мукофотлар улашилди.

Ёрқин ҳаёт чироқлари порлаган бу кечада Андижон, Тошкент, Фарғона, Хоразм, Самарқанд, Сирдарё ва бошқа областлардан келган кутубхоналарнинг ходимлари ҳам қатнашиб, ажойиб учрашувдан ғоят мамнун бўлдилар.

Кеча расмий жиҳатдан тугади, холос. Қанотли қўшиқлар ярим кечагача парвоз қилиб турди. Қишлоқ ҳаваскорлари билан район халқ театрининг ҳаваскорлари бахт-саодат қўшиқларини авж пардаларида янгратдилар.

...Колхоз боғидамиз. Қишлоқ ширин уйқуда, фақат колхоз партия ташкилотининг секретари Жума ака Гадоеву уч-тўрт меҳмон бедормиз. Қишлоқнинг сиёсий раҳбари ҳикоя қиляпти:

— Колхозимизда гўшт, сут, ёғ, пилла, мева-чева борган сари кўпаймоқда. Мана яқин орада теримга тушиб, давлат хирмонига ваъда қилган 8 минг тонна пахтамизни топширсак ҳамма мажбуриятларимиз бажарилади. Қишлоқда 200 дан ортиқ коммунист, 700 га яқин комсомол бор. Ажойиб меҳнатсевар одамларимиз бор. Уларнинг қудрати ҳар қандай иш қилишга етади.

...Районда иш яхши кетяпти. Бунинг боиси билан қизиқарканмиз, ёрқин ҳаёт чироқлари тобора кучлироқ, ёрқинроқ порлаётганлиги одамларга янги қудрат, толмас қанот бахш этаётганлигига қаноат ҳосил этдик.

Ҳамид НУРИЙ,
Талабой НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбирлари.
Ражаб АВЕЗОВ,
«Бухоро ҳақиқати» газетасининг ходими.

Ғиждувон районидаги Калинин номли колхоз.

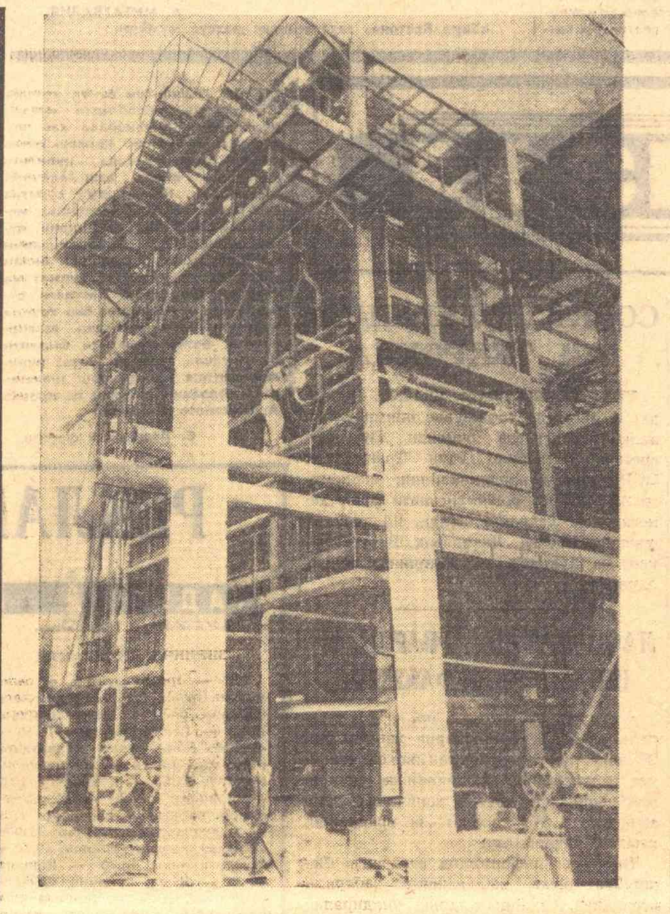

Фото лавҳалар

Наманганда барпо қилинаётган шойи ва костюмбоп штапель газламалар комбинатининг биринчи навбати шу йил охирида фойдаланишга топширилади. Қурувчилар суръатни тезлаштирмоқдалар. Комбинатдаги ёрдамчи объектлар кетма-кет фойдаланишга топширилмоқда. Ҳозир ускуналарни монтажлаш бошлаб юборилди. Қудратли подстанция қурилиши тугалланаётир. Суратда: комбинатнинг қозон агрегатларини монтажлаш.

Е. Корниенко фотоси.
[ЎзТАГ фотохроникаси].

◆ ● ◆

Калинин районидаги «Партия XX съезди» колхозининг миришкор деҳқонлари бу йил сабзавот, мева-чева ва узумдан ҳар қачонгидан ҳам мўл ҳосил етиштирдилар. Айниқса Акмал Асқаров бошлиқ боғдорчилик бригадаси аъзолари токларни яхши парвариш қилиб, уларнинг серҳосил бўлишига эришдилар. 31 гектар токзорда узум кутилганидан ҳам кўп бўлди. Ҳозир тайёрлов пунктларига кунда 10-15 тонналаб ширин-шакар узум жўнатилмоқда.

Сиз ўнгдаги суратда бригаданинг меҳнатсевар боғбони Раҳимжон Собировни саралаб узум узаётганида кўриб турибсиз.

Й. Абдуллаев фотоси.

◆ ● ◆

ҚИШЛОҚ СОВЕТИ ВА ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАР

ДЕПУТАТ ВА ҲАЁТ

«Қизил юлдуз» колхозида чорвачилик оқсаб келаётган соҳа ҳисобланар, давлатга чорвачилик маҳсулотлари топшириш планлари бажарилмасди. Қишлоқ Советининг чорвачилик доимий комиссияси ва унинг аъзолари бу масала билан жиддий шуғулланиб, қолоқликнинг сабабларини аниқладилар. Шу йилнинг июль ойида доимий комиссиянинг раиси С. Аҳмедов, колхоз тафтиш комиссиясининг раиси С. Оқбоев, ветеринария врачи И. Абдуллаев ўртоқлар биргаликда колхознинг А. Боймуродов бошлиқ сут-товар фермасида текшириш ўтказдилар. Текшириш натижасида молхоналарнинг ифлослиги сабабли кўплаб қорамоллар касалга чалинаётганлиги аниқланди. Шунинг учун ҳам сигирлардан белгиланганидан кам сут соғиб олинган. Депутатлар бу аҳволни атрофлича ўрганиб, қишлоқ Совети ижрокомининг йиғилиши муҳокамасига киритдилар. Йиғилишда ўз вазифасига масъулиятсизлик билан қараган ферма мудири А. Боймуродов қаттиқ огоҳлантирилди. Йўл қўйилган камчиликларни тезда бартараф қилиш юзасидан чора-тадбирлар белгиланди.

Қашқадарё область, Шаҳрисабз районидаги Калинин номли қишлоқ Совети ва унинг доимий комиссиялари ҳамда депутатлар қишлоқ экономикаси ва маданиятини ривожлантириш, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини ошириш вазифаларини ҳал этишда актив қатнашмоқдалар.

Доимий комиссиялар қишлоқ Совети сессияси муҳокамасига қўйиладиган масалаларни олдиндан кўриб чиқиб, ўрганиб, ўз таклиф ва мулоҳазаларини киритмоқдалар. Сессия қарорларини амалга ошириш учун курашмоқдалар. Бу ерда еттита доимий комиссия тузилган. Айниқса, ўртоқ М. Раҳимов раислик қилаётган мактаб-маориф доимий комиссиясининг иши диққатга сазовор. Доимий комиссия ўқув йили тугаши биланоқ, мактабларни ремонт қилишни планлаштирган эди. Барча куч ва имкониятлар тўла ишга солинганлиги туфайли мактаблар янги ўқув йилига барвақт тахт қилиб қўйилди. С. Лазо номли мактабга қўшимча тўртта синфхона қуриб берилди.

Шу кунларда доимий комиссиянинг асосий эътибори меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашга, уларнинг умумий маданий савиясини оширишга, ўтмишнинг кишилар онгидаги сарқитларини тугатиш, янги коммунистик анъаналарни ривожлантириш масалаларига қаратилган.

Соғлиқни сақлаш бўйича доимий комиссия фаолияти ҳам яхши. Бу комиссия кенг кўламда ташкилотчилик ишлари олиб бормоқда. Унинг бутун иши меҳнаткашлар саломатлигини сақлашга қаратилгандир. Комиссия ва унинг аъзолари қишлоқ Совети территориясидаги қишлоқларнинг, аҳоли яшайдиган барча пунктларнинг санитария ҳолатини яхшилашга интилмоқда. Доимий комиссиянинг ташаббуси билан яқинда «Қизил юлдуз» колхозининг Орс қишлоғида ва бошқа узоқ участкаларида учта медицина пункти қурилиб, фойдаланишга топширилди. Колхоз марказида эса 25 ўринли касалхона қурилишига киришилди. Дала ишлари қизғин бораётган шу кунларда меҳнаткашларга намунали медицина хизмати кўрсатиш мақсадида барча дала шийпонларида аптечкалар ташкил этилиб, улар зарур дори-дармонлар билан таъминланди.

Қишлоқ Советининг 40 депутати бор. Депутатлар сайловчилар наказларини амалга оширишда бош-қош бўлмоқдалар. Айниқса, депутатлардан А. Қаландаров, Қ. Тошев ўртоқлар бу ишда бошқаларга намуна кўрсатмоқдалар. Меҳнаткашлар наказлари асосида дала шийпонлари телефонлаштирилди, учта янги типовой дала шийпони қурилди, Орс қишлоғи радиолаштирилди. Умуман маҳаллий Советларга бўлиб ўтган сайловлардан сўнг шу кунгача сайловчилар томонидан тушган 40 та наказдан 38 таси бажарилди.

Депутатлар ўз сайловчиларининг юксак ишончини оқлаш билан бирга, меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. «Қизил юлдуз» колхозининг депутат Ж. Ҳайитов, И. Раҳмонов, Т. Каримов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ҳосилдорлик йилдан-йилга ошиб бормоқда. Мазкур бригадаларнинг азамат заршунослари бу йил ҳар гектардан 40-45 центнердан «оқ олтин» ҳосили кўтаришга аҳд қилганлар. Ҳозир бу бригадаларда ғўза қатор ораларига тўртинчи комплекс ишлов бериляпти. Ҳар туп ғўзада 10-15 тадан тўқ кўсак санаш мумкин.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг VIII сессиясида доимий комиссиялар тўғрисида янги Низом қабул қилинди. Шу муносабат билан қишлоқ Совети доимий комиссиялар ишини янги талабларга мувофиқ жонлантириш юзасидан қатор тадбирлар белгилади.

Калинин қишлоқ Совети, доимий комиссиялар, ва унинг атрофига уюшган депутатлар бундан кейин ҳам хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида қишлоқ меҳнаткашлари олдида турган вазифаларни амалга оширишга ўз муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

Б. ОТАҚУЛОВ.

Қисқа сатрлар

Денов районидаги Ульянов номли колхознинг Очилди Ниёзов ва Абдулла Нормуродов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида эрта етилган ва сифатли парвариш қилинган пайкалларда пахта очила бошлади.

Ғ. Аҳмедов.

●

Самарқанд районидаги Улуғбек номли колхоз далаларида ёз бўйи қилинган фидокорона меҳнатнинг натижаси кўзга ташлана бошлади. Эрта ҳосил қилинган кўсаклар бирин-кетин очилмоқда.

М. Обиджонова.

●

Термиз районидаги «Қизил юлдуз» колхозининг чорвадорлари ҳозиргача 90 тоннадан ортиқ силос бостирдилар ва мўл-кўл дағал хашак жамғаряптилар.

Т. Убаев.

●

Чуст районидаги «Ленинград» колхозининг Султон Ғойибназаров бошлиқ бригадасига қарашли ғўзаларнинг ҳар тупида ҳозирнинг ўзидаёқ 10-12 тадан бўлиқ кўсак ҳосил қилинди.

М. Каттабоев.

●

Бекобод районидаги Навоий номли колхознинг А. Омонтурдиев бошлиқ бригадаси аъзолари гектаридан 27 центнердан пахта етиштириш юзасидан олган мажбуриятларига яраша мўл ҳосил тўпладилар.

П. Сиддиқов.

●

Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли совхознинг Саидқул Арслонов бошлиқ бригадасида ҳосилга-ҳосил қўшиш учун кураш қатъият билан давом эттириляпти.

Ў. Ўтегенов.

●

Ўзбекистон районидаги «Ғанибод» колхозининг пахтакорлари ғўзани машина теримига мослаб парвариш қилаётирлар.

Т. Мирзараҳматов.

●

Ўзбекистон районидаги Ленин номли колхознинг 13- бригада механизаторлари Мамажон Дадажоновнинг чақириғига жавобан бу йил 80 гектар майдондаги ҳосилнинг кўпчилик қисмини «зангори кема»ларда териб олишни мўлжаллаб, ғўзани машинабоп қилиб парвариш қилмоқдалар.

С. Солиев.

●

Охунбобоев районидаги Калинин номли колхознинг Шерали Эргашев бошлиқ бригадаси аъзолари 72 гектар майдондан 30 центнердан ҳосил олиш ҳақида берилган ваъдага яраша ҳосил тўпладилар.

М. Мирзаев.

●

Амударё районидаги Крупская номли колхознинг Тожибой ота Эшниёзов бошлиқ бригадасида ҳозир ҳар туп ғўзада 14-16 тадан бўлиқ кўсак бор. Бу гектаридан 45 центнердан ҳосил етиштириш учун олиб борилаётган курашнинг натижасидир.

О. Нажимов.

ЎҚУВ-ТАРБИЯ ТАКОМИЛИ УЧУН

Янги 1966—67 ўқув йилининг бошланишига саноқли кунлар қолди. Бу ўқув йили ҳар йилгидан бошқача вазиятда, алоҳида шароитда бошланади. Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети «Умумий таълим мактаблари ишини янада яхшилаш тўғрисида» қарор қабул қилдилар. Бу муҳим ҳужжат республикада халқ маорифини янада ривожлантириш, ёшларга билим ва тарбия беришнинг янги ёрқин ифодаси бўлди.

Кейинги етти йил ичида область мактабларида ўқувчилар сони 1,5 баравардан зиёдроқ ўсди. Уларни саккиз йиллик мажбурий таълимга жалб этиш сифати яхшиланди. Тармоғи тобора кенгайиб борган мактаб-интернатлар, куни узайтирилган мактаблар ва группалар, мактаблар қошидаги интернатлар, педагог кадрларнинг сон ва сифат жиҳатдан ўсиши мактабларда ўқув-тарбия ишларини, болалар давоматини яхшилашда муҳим омиллардан бўлди. 1958—59 ўқув йилидагига нисбатан 1965—66 ўқув йилида мактабларда ўқувчилар сони бир ярим баравардан зиёдроқ ошгани ҳолда ўтган ўқув йили охирига келиб улгурмовчилар сони 2,7 баравар, мактаблардан кетиб қолувчилар сони эса 2,4 баравардан зиёдроқ камайди.

Янги мактаб бинолари ва қўшимча синф хоналари қуришда айниқса колхозлар томонидан катта ишлар қилинди. Етти йилда 38.200 ўқувчи ўрнига эга бўлган 150 янги мактаб, шу жумладан колхозлар томонидан 127 мактаб, 30 минг ўқувчи ўрнига эга бўлган 880 қўшимча синф хонаси қуриб фойдаланишга топширилди.

Бироқ, халқ маорифи ишини ташкил этишда, мактабларда ўқув тарбия ишларининг қўйилишида қатор камчиликлар, ҳал этилмаган масалалар бор.

Қонунга кўра, ўқиш ёшидаги болаларнинг барчаси мажбурий таълимга жалб этилиши ва саккиз йиллик маълумотга эга бўлиши лозим. Ҳақиқатда саккизинчи синфга етиб келган болалар сони 90 процентни ташкил этади. Ҳозир областда ўқиш ёшидаги болаларни ҳисобга олиш, уларнинг нормал ўқишини таъминлаш мақсадида узоқдан қатнайдиган болалар учун транспорт биркитиш, мажбурий таълим фонди маблағларига керакли нарсалар сотиб олиш ишлари олиб борилмоқда. Ўқувчиларни мактаблар қошидаги интернатларга, куни узайтирилган мактаблар ва группаларга кўпроқ тортиш чоралари кўрилмоқда.

Шу муносабат билан бир масалага диққатни жалб этишни лозим топдик. Маҳаллий миллат қизларини вояга етмасданоқ ўқишдан қолдириб эрга бериш фактлари ҳали бор. Қонунда ёш қизга уйланган кишини жавобгарликка тортиш кўзда тутилган. Бу — тўғри, албатта. Бироқ, уйланиш, никоҳ ота-оналарнинг иштирокисиз бўлмайди-ку, ахир. Қонунда ёш қизни эрга беришда айбдор ота-она ва шу ишга алоқадор бошқа шахсларни жавобгар қилиш кўзда тутилса, эскиликнинг ана шу сарқити тезроқ барҳам ейган, қизлар эса ўқиб билим олишдан маҳрум бўлмаган бўлар эди.

Мактабларда рус тили, чет тили, физика-математика, жисмоний тарбия ўқитувчилари етишмайди. Бу етишмовчиликни бартараф этиш чоралари кўрилмоқда. РСФСР ва Украина ССР педагогика институтларида республика мактабларига рус тили ва чет тили ўқитувчилари тайёрлаш учун кўп ўрин берилгани катта аҳамиятга эга бўлди. Хоразм Давлат педагогика институтида янги ўқув йилидан математика ва чет тили факультетлари ишлайди. Бу яхши албатта. Маълумки, қишлоқ мактабларининг кўпчилиги параллель синфларга эга эмас. Шу сабабдан бу мактабларда физика ва математика фанларидан алоҳида-алоҳида ўқитувчи жойлаштириш ва уларни дарс соатлари билан тўла таъминлаш амалий жиҳатдан мумкин бўлмай қолади. Шуни ҳисобга олиб республика Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ҳеч бўлмаганда маҳаллий педагогика институтларидаги физика ва математика факультетларини бир факультет қилса иш манфаатига мос бўларди.

Бизнинг фикримизча, педагогика ўқув юртлари Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига эмас, Маориф министрлигига бўйсундирилгани фойдали ва мақсадга мувофиқ бўлар эди. Шундай қилганда, Маориф министрлиги зарур педагог кадрларни тайёрлаш билан бевосита шуғулланади, бу ишда маълум тартиб ўрнатади, муҳими мактаб билан педагогика ўқув юртлари орасидаги узилиш барҳам ейди. РСФСРда, Украина ССРда ана шундай эканини ҳисобга олганда, бу фикрни маъқул деб ҳисоблаймиз.

Ўқув-тарбия ишларининг боришини тўғри, планли ташкил этишда, коллективни актив, ижодий, ташаббускорлик билан ишлашга сафарбар этишда мактаб раҳбари ҳал қилувчи куч ҳисобланади. Буни турмуш фактлари тасдиқлаб келмоқда. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи М. Елькибаева чорак асрдан бери Урганч шаҳридаги М. Горький номли мактабга директорлик қилади. Ана шу моҳир педагог бошчилигидаги коллективда методик ишлар яхши қўйилган. Мактаб шаҳардагина эмас, бутун областда методик ишлар маркази бўлиб қолди. Бу ерда синфда икки йил қолишни тугатиш проблемаси устида иш олиб борилмоқда ва яхши натижаларга эришилмоқда. М. Ёқубова директорлик қилаётган Урганч шаҳридаги 5-мактаб-интернатда тарбиявий ишларнинг қўйилиши диққатга сазовордир. Бу ерда айниқса, эстетик тарбия соҳасида олиб борилаётган ишлар бошқаларга ўрнак бўлмоқда. Ҳазорасп районидаги Ушинский номли мактаб директори Н. Нуруллаев Нариманов номли колхоз правлениеси билан биргаликда мактабни куни узайтирилган мактабга айлантирди.

Ҳамманинг ҳам Елькибаева, Ёқубова, Нуруллаев ўртоқлардек ишлашга эришиши лозим. Бунинг учун мактаб раҳбарларини тўғри танлаш, тарбиялаш, уларнинг иши учун жавобгарлигини ошириш муҳим бурчимиздир.

Хоразмлик халқ маорифи ходимлари, кўп минг кишилик ўқитувлар янги ўқув йилига пухта тайёрландилар, партия ташкилотларининг раҳбарлигида ва жамоатчиликнинг актив ёрдами ва қўллаб-қувватлашига таяниб олдда турган улкан вазифаларни бажаришда куч-ғайрат аямай ишлайдилар.

М. ХУДОЙБЕРГАНОВ,
Хоразм область халқ маорифи бўлимининг мудири.

ҚАРДОШ РЕСПУБЛИКАЛАРДА

ГРУЗИЯ ҚУЁШИ

Ингури дарёси тоғ кийигидек ўйноқлаб оқади. Бу асов дарё Сванетия музликларидан сув ичади. У Анаклия қўрғони яқинида денгизга қуйилади. Ана шу қўрғонда яшаган грузинларнинг авлод-аждодлари жуда қадим замонларда Қора денгиз орқали Европа мамлакатлари ва Африка халқлари билан савдо-сотиқ қилганлар.

Грузинларнинг ота-боболари — колх ва лазлар асов дарё Ингури ҳақида кўп афсоналар тўқишган. Бу афсоналарда дарё одам билан олишувда ҳамма вақт ғолиб келганлиги ҳикоя қилинади... Фақат совет давридагина ана шу дарёни бўйсундириш ҳақидаги аждодлар орзуси ушалмоқда.

Мана беш йилдирки, Ингури гидроэлектростанцияси қурилмоқда. Бу грузин қуёшининг қуввати 1,7 миллион киловатт бўлади. Нурхона Закавказье энергетика системасидаги электр энергияси танқислигига барҳам беради. Кейинчалик Ингури ГЭСи билан ёнма-ён бир қанча янги нурхоналар қад кўтаради. ГЭС ҳузурида узунлиги 25 километр бўлган ташлама канал қазилади. ГЭСдан чиққан сув ана шу канал орқали Колхида водийсига оқади. Ана шу об-ҳаёт билан воҳанинг Ғалк районида ўн минг гектарлаб янги ерларни ўзлаштириш имконияти туғилади. Беш йиллик режаларига кўра бу ерда 90 минг гектар янги ер очилиши керак. Ингури ГЭСини грузин энергетиклари билан ҳамкорликда мамлакатдаги кўпгина илмий ва лойиҳа ташкилотлари тузиб чиқдилар. ГЭС шундай бир иншоот бўладики, ҳали жаҳонда у билан тенглашадигани йўқ. Ингури ГЭСи тўғонининг баландлиги 300 метрга етади. Тоннел узунлиги 16 километр бўлади.

ГЭС тўғони қуриладиган ерда тоғликларнинг ғурури ва мардлигининг тимсоли сифатида Сван минораси кўкка бўй чўзиб турибди. Эндиликда ана шу ерда грузин энергетиклари жаҳонда энг баланд тўғон барпо этадилар. Бу грузин қурувчилари ва энергетиклари тафаккури ва ижодкорлигига ҳайкал бўлади. Тўғон нуқул бетондан бунёдга келади. ГЭС сув омбори ҳам катта денгиздай бўлади. Сув омборининг узунлиги 75 километр, эни эса 5-8 километрга етади.

КПСС XXIII съездининг директиваларига кўра Ингури ГЭСи 1970 йилда ишга туширилиши керак. Бу осон вазифа эмас. Иш кўламини тасаввур қилмоқ учун баъзи рақамларни келтириб ўтмоқчиман. Шу йилнинг ўзида 34 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариш керак. Тўғон бунёд этмоқ учун 40 миллион кубометр бетон ётқизилади. Ингури ГЭСини қураётган бинокорлар посёлкасида вақти келиб, 40 минг аҳоли яшайди.

Ҳозир қурилишда тайёргарлик ишлари авжига чиққан. 8 та поселка қад кўтарди. 34 километр узунликдаги темир йўл шохобчаси ишга туширилди. Бу темир йўлдан тўғридан-тўғри қурилиш майдонига материаллар ва ускуна етказиб берилади.

Ҳали ГЭС тўғони фақат бетондан тикланади, деб айтиб ўтган эдик. Ҳозир шу масалага батафсилроқ тўхталиб ўтмоқчимиз. Бунинг учун Жамана тоғининг чўққисида 2 гектар ер танлаб олинди. Ана шу ерда тўхтовсиз ишлайдиган бетон заводи қурилади. Ана шу заводдан лифтлар ёрдамида бетон ГЭС тўғонига ётқизилади. Хўш, бетон тайёрламоқ учун инерт материаллар қаердан ташиб келтирилади, деб сўрарсиз. Қум ва шағал осма канат йўл орқали юқорига бетон заводига ташиб келтирилади.

Шу йил 25 январида қурувчилар дарё билан олишувда янги ғалабани қўлга киритдилар. Ингури дарёси тўсилиб, унинг суви узунлиги ярим километр бўлган муваққат тоннелдан оқа бошлади. Эндиликда қурувчилар тўғон пойдеворини ҳозирлашга киришдилар. Тўғон қурилишига оид масалаларни ҳал этишда Москва, Ленинград, Тошкент ва Тбилисининг олим ва мутахассислари қатнашмоқдалар.

Ингури ГЭСи комсомол-зарбдор қурилиши деб эълон қилинган. Бу ерда грузин бинокорлари билан елкама-елка туриб руслар, украинлар, белоруслар, ўзбеклар ва арманилар ишламоқдалар.

Куну тун портлатишлар садоси, моторлар ҳайқириғи, механизмлар тақир-туқури эшитилиб турибди. Яна бир неча йил ўтгач, тоғли Грузиянинг бағридан қуёш болқиб чиқади. Бу қуёшни грузин қурувчилари мамлакатимиздаги бошқа қардош халқлар вакиллари билан ҳамкорликда бунёд этмоқдалар.

А. МИТАГВАРИЯ,
«Заря Востока» газетасининг махсус мухбири.

Янги Тошкентни бунёд этишда Горький областидан келган меҳнатсевар бинокорлар ҳам актив қатнашишяпти. Қардош бинокорлар шу кунларда қурилиш ишларини янада авж олдириб юборишди. Юқоридаги суратда сиз бетон қориш узелининг мотористи Людмила Усинникани кўриб турибсиз. У топшириқларни муттасил ошириб бажариш билан ҳамкасблари ўртасида ҳурмат ва эътибор қозонган. Пастдаги суратда эса горькийлик бир группа қурувчи мутахассислар тасвирланган. Бетон хўжалиги бошлиғи В. Шиганов, (чапдан ўнгга) қурилиш-монтаж поезди бош инженери В. Парахин (ўртада) ва прораб А. Михайлов ўртоқлар.

С. Лозинский фотоси.

ПЛАНЕТАМИЗДА

КУРАШ АВЖ ОЛМОҚДА

ИТАЛИЯ

РИМ. Салерно шаҳри консерва саноатининг меҳнаткашларидан 20 минг киши забастовка ўтказдилар. Улар иш ҳақини оширишни ва меҳнат шароитини яхшилашни талаб қилмоқдалар.

Шу йилнинг биринчи ярмида Италияда забастовкалар натижасида бой берилган иш вақтининг миқдори ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан икки баравардан ошиб кетди ва 73,6 миллион соатни ташкил этди. Марказий статистика институтининг маълумотларига қараганда асосан машинасозлик саноати меҳнаткашларининг забастовка кураши кучайганлиги бунга сабаб бўлди.

АРГЕНТИНА

БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентинада янги коллектив меҳнат шартномалари тузилишини ва иш ҳақининг оширилишини талаб қилаётган меҳнаткашларнинг ҳаракати кенгайиб бормоқда. Металлургия саноати ишчилари касаба союзининг чақириғига биноан, корхона эгалари ён бермаётганлигига қарши норозилик билдириш юзасидан мамлакатнинг ҳамма қисмида металлург ва металлистларнинг намойишлари кучайиб кетди. Буэнос-Айрес ва унинг атрофидаги жойлардагина 70 минг ишчи иш ташлади ва намойишларда қатнашди.

Тукуман вилоятида барча қанд-шакар заводларининг меҳнаткашлари 24 соатлик забастовка ўтказдилар: Сальта ва Жужуй вилоятларидаги қанд-шакар заводларида ҳам қисқа муддатли забастовкалар бўлиб ўтди.

«62 касаба союз бирлашмаси» ишчилар ҳаракати билан бирдамлик тўғрисидаги баёнотни эълон қилди.

Куба Республикаси Қуролли Кучлари кечани-кеча, кундузни-кундуз демай, мамлакатда революция қўлга киритган ғалабаларни қўриқлаб турибди. Суратда: осмон «қўриқчиси».

Пренса Латина — ТАСС фотоси.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ТЕҲРОНДА

ТЕҲРОН, 29 август. (ТАСС). Бу ерда 31 августда эроншунос олимларнинг халқаро конгресси очилади. Бу конгрессда қатнашиш учун Тожикистон ССР Фанлар академиясининг академиги А. Мирзоев бошчилигидаги совет делегацияси Теҳронга келди. 11 делегат орасида Москва, Ленинград, Боку, Тошкент ва Душанба олимларининг вакиллари бор.

ЛАОС ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

ХАНОЙ, 29 август. (ТАСС). Лаос халқ озодлик армиясининг жангчилари 23 августда тамом бўлган бир ой ичида ўнг гуруҳларнинг қўшинларига қарши олиб борилган қаттиқ жангларда душманнинг 1.577 солдат ва офицерини сафдан чиқардилар.

Вьетнам информация агентлиги Патет-Лао овози радиосининг хабарига асосланиб, қуйидагиларни билдиради: Лаоснинг ватанпарвар кучлари шу вақт ичида душманнинг 4 самолётини уриб туширдилар ва кўп миқдорда ҳарбий қурол-аслаҳани ўлжа қилдилар.

АМЕРИКАЛИКЛАР ТАЛАФОТИ

ХАНОЙ, 29 август. (ТАСС). Жанубий Вьетнам озодлик армиясининг жангчилари 25 августда тамом бўлган ўн кун мобайнида Куангчи вилоятида қаттиқ жанг қилиб, Америка денгиз пиёда аскарларининг тўрт ротасини сафдан чиқардилар ва кўп миқдорда ҳарбий қурол-аслаҳани ўлжа олдилар. Вьетнам информация агентлиги озодлик агентлигининг хабарига асосланиб, шу тўғрида хабар беради.

...ҚОРОНҒИДА ТОПИШИШ

Халқаро темада

Яқинда Жанубий Родезия ирқчи режимининг бошлиғи Ян Смит барча сиёсий авантюрачиларга хос сурбетларча шундай деди: «Жанубий Родезия ўз бошидан яхшигина иқтисодий тангликни кечирди, шундай бир шароитда унга қудратли мамлакатларнинг ишбилармон кишилари ёрдам қўлларини чўзишди, мен Федератив Республика вакилларига ўзимнинг алоҳида ташаккуримни билдираман».

Ян Смитни Жанубий Родезияда ашаддий ирқчи деб аташади. Бу ташаккурларни у бекорга айтаётгани йўқ. Ғарбий Германия кўпдан буён Жанубий Родезиядаги фашист диктатурасини деярли очиқдан-очиқ қўллаб-қувватлаб келмоқда. Ўтган йилнинг куз пайтида ҳам Рур-Рейн монополиячиларининг вакили Альфрид Крупп катта бир топшириқ билан Родезияга келган эди. У бир вақтлар Нюренберг трибунали томонидан ҳарбий жиноятчилиги учун ҳукм этилган эди. У Германия Федератив Республикасига қайтгач, очиқдан-очиқ шундай деди:

«Жанубий Родезияда яхшигина немис бизнеси учун зарур бўлган барча имконият, шарт-шароитлар мавжуд экан. Келадиган фойда ҳисобига биз Ян Смит учун ҳар қандай ёрдам ва шафқатимизни сира аямаслигимиз даркор. Смит ҳукумати капиталимизнинг бекор кетмаслигини таъминловчи бирдан бир ишончли гарантиядир».

Ғарбий Германия матбуотида кейинги вақтларда пайдо бўлиб қолган шов-шувлар шундан далолат бериб турибдики, тўплар қироли авлодининг юқоридаги сўзлари чинакамига амалга оширилмоқда. Мьюнхендаги «Кропфюль-АГ» графит фирмаси Гамбург портида махсус завод қурилиши бошлаб юборилганлиги тўғрисида эълон чиқарди. Бу фирманинг акциялари ана шу Крупп томонидан назорат қилиб турилади. Бу завод Жанубий Родезиядан келтирилган графитни қайта ишлаб чиқаришга мўлжалланган. Германия Демократик Республикасида чиқадиган «Трибюне» газетаси бу воқеани шарҳлаб ёзадики, янги завод қурилиб ишга туширилгач, Бавария графит шахталарида ишлаётган 500 шахтёр кондан бўшатилиб мутлақо ишсиз қолади. Тушида ҳам, ўнгида ҳам фақат фойдани ўйлайдиган жаноб Круппни бу фожиа заррача ташвишлантирармикин?..

Ирқчилар томонидан тақиқланган африкаликлар партияси — Зимбабве Халқ Иттифоқининг органи бўлган «Зимбабве ревью» газетасида бошқа бир характерли хабар босиб чиқарилди. Кения пойтахти Найробида тарқатиладиган бу газетанинг сўнгги сонларининг бирида Ғарбий Германия, Бельгия ва бошқа монополистлар Смитнинг ирқчилик режимини қўллаб-қувватлаб, турли-туман қуроллар юбораётганлигини очиқдан-очиқ айтилади.

Яна бир сўнгги фактни келтирамиз: Солоберида ўтказилган полициячилар парадида, деб таъкидлашади журналистлар, Смит жандармларининг деярли ярми ял-янги Ғарбий Германия автоматлари билан таъминланган. Бу автоматлар Крупп ишлаб чиқарган пўлатлардан ясалгандир. Бир вақтлар бу эсэсчиларга яхшигина хизмат қилган эди.

Журналистлар бунда ана шу автоматлар билан Ян Смит малайлари томонидан қанчадан-қанча африкаликлар отиб ташланганлигини, Бонннинг фойда кўриши учун ирқчилар томонидан қанчадан-қанча қон тўкилганини ёзишган эмас...

А. ГУРКОВ.
(АПН).

РУБОИЙЛАР

Кўзларинг қора нуқтасига [illegible] жон жойланибди,
Қошу қовоғинг орасига жаҳон жойланибди.
Билмадим, само юлдузида [illegible] сир-асрор борин,
Дилингга ўз юлдузининг сири пинҳон жойланибди.

Йигит сўзида турмай қиз обрўсини туширди,
Йўқ, қиз обрўсинимас, ўз обрўсини туширди.
Киши қалбини эмас, юзин кўрсатди кўзгу,
Ваъда нима? Билмай, сўз обрўсини туширди.

Гуноҳим бўлса ўтга сол, сувга оқиз, майли,
Паймонам тўлса жоним ол, чўкаман тиз, майли.
Кўрганмидинг ой кўзидан томганин лаҳза ёш,
Жон кетса кетар, сендан кечмайман о қиз, майли.

Ул барно дилимга ғам-ғавғо солди қош чимириб,
Бесавдо бошимга минг савдо солди қош чимириб.

Даст кўтариб қаддин қош ортидан чиққандек қуёш,
Шу ғам-савдо бирла меҳр, наво солди қош чимириб.

— Паришонсан, эс-ҳушингни ким қаён олиб кетди,
Жон-меҳрингни қайси ширин жон-жаҳон олиб кетди.
— Балиқ тўрга тушса не ғам дарёга, догани чин,
Ҳушимни бераҳм дилнавоз бир жонон олиб кетди.

Билсам ёрнинг тилида сеҳр, дилида меҳр бордир,
Яна билсам дилида қаҳр, тилида сабр бордир,
Кўк қўйнида минглаб юлдуз, яна минглаб пинҳон,
Обдан билсам у тил, дилда кўп тадбир бордир.

На қилай, ишқнинг ортиқча хоҳиш бўлди менга,
Иложин топмас ортиқча ташвиш бўлди менга.
Кўзларим доим кўз узра қошу қовоғингда,
Ҳеч айтиб бўлмас ортиқча сир — [illegible] бўлди менга.

Тошмамат РУЗИБОЕВ.

Редактор ўринбосари
Ҳ. НУРУЛЛАЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.55 — Профилактика ва саломатлик (рус.). 8.25 — Ўзбек халқ куйлари. 9.30 — Кичик концерт. 10.30 — Салом, мактаб!. 11.10 — «Совет социалистик миллатларининг тараққиёти ва яқинлашуви» (суҳбат). 11.25 — Қўшиқлар. 12.15 — Концерт 13.30 — «Уйқудаги гўзал» балетидан парчалар. 16.15 — Опералардан парчалар. 17.00 — «Ёшлик» радиостанцияси. 18.10 — Енгил куйлар. 18.30 — Концерт. 19.20 — Қозоқ куйлари. 20.00 — «Ўзбекистон қурилишларида» (рус.). 20.45 — «Ўзбекистон машиналари чет элларда» (суҳбат). 21.20 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 22.00 — «Коммунистик тарбия шу куннинг муҳим вазифаси» (суҳбат). 22.15 — Рақсга марҳамат. 22.40 — Поэзия кечаси. 23.20 — «Меҳри дарёлар» (радиокомпозиция).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар. 18.20 — Юлдузча (телевизион журнал).

Рус тилида: 19.00 — Телевизион янгиликлар.

19.15 — Янги ўқув йили (эшиттириш ва концерт, ўзбек ва рус тилларида).

Рус тилида: 20.15 — Коненков кўргазмаси (ҳужжатли фильм). 20.40 — Бола 14 ёшга қадам қўйди (ота-оналар учун).

21.20 — Эртаги кун программаси.

Ўзбек тилида: 21.25 — Пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказайлик (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 21.45 — Ёрқин ҳаёт (телевизион журнал).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — Кичкинтойларга китоблар. 18.25 — Тошкент янгиликлари. 18.35 — Салом, ойижон! (телеочерк).

Ўзбек тилида: 19.05 — Зарбдор комсомол қурилишларида («Ёшлик» студияси). 19.25 — Тошкент янгиликлари. 19.35 — Алёшканинг севгиси (бадиий фильм).

Рус тилида: 20.40 — Юрий Гуляев (концерт-очерк). 21.20 — Вильям Сароян табассуми (телеспектакль).

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 31/VIII да Бағритош, 1/IX да Ўғил уйлантириш.

ҲАМЗА НОМЛИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

қирқ еттинчи

театр мавсумининг ОЧИЛИШИ

2/IX да — Парвона.
3/IX да — Парвона.
4/IX да — Ой тутилган тунда.
6/IX да — Ўғирланган умр.
7/IX да — Қотил.
8/IX да — Гамлет.
9/IX да — Парвона.
10/IX да — Сарвқомат дилбарим.
11/IX да — Мирзо Улуғбек.

Спектакллар кеч соат 8 да бошланади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг

МАТЕРИАЛ-ТЕХНИКА ТАЪМИНОТИ БОШ БОШҚАРМАСИ

Тошкент шаҳар, «Победа» паркидаги Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси биносида 28 сентябрдан 1 октябргача

РЕСПУБЛИКА

ЯРМАРКАСИНИ

УЮШТИРАДИ.

Ярмаркада: станок ва технология ускунаси, запас қисмлар, электр материаллари, химиявий материаллар ва бошқалар, шунингдек тайёр маҳсулотлар сотишга қўйилади.

Ўзбекистон ССРнинг ҳамма корхона ва ташкилотлари ярмаркада қатнашишга таклиф этилади.

Зарур маълумотлар тўғрисида мурожаат қилиш учун адрес: Тошкент шаҳар, Глинка кўчаси, 3-уй.

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ИНСТИТУТИ

олий ўқув юртларига кириш учун тайёрлайдиган ПУЛЛИК, КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ

курсларга

ўрта маълумотли кишиларни

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Аризалар ректор номига ёзилади ҳамда ўрта маълумот ҳақидаги ҳужжат ва иш жойидан характеристика қўшиб берилади.

Кундузги курсда ўқиш ҳақи — 25 сўм, сиртқи курсда — 22 сўм.

Сиртқи курсга қабул қилинган кишилар ўқиш ҳақини институтнинг Госбанк Ўзбекистон конторали шаҳар бошқармасидаги 114161-счётига ўтказадилар.

Ўқиш 1 октябрдан бошланади. Аризалар ҳар куни кундуз соат 3 дан кеч 9 гача қабул қилинади.

Бундай курслар Фарғона, Самарқанд, Қарши, Нукус шаҳарларида ҳам институтнинг ўқув-консультация пунктлари ҳузурида ташкил қилинади.

Институтнинг адреси: Тошкент шаҳар, Олмазор кўчаси, 183-уй. Телефон-коммутатор 4-18-45, қўшимча телефон 57.

ГОРЬКИЙ НОМЛИ ПАРК

10 ойлик

БИЧИШ ВА ТИКИШ

курсига

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Курсда машғулотлар 1 октябрдан бошланади.

Курсга киришни хоҳлаганлар парк конторасида ҳар куни кундуз соат 5 дан кеч 7 гача ёзилади.

Ишга таклиф:

«УЗГИПРОНЕФТЬ» ЛОЙИҲАЛАШ ИНСТИТУТИГА

инженерлар ва техниклар: қурувчилар, топографлар, темир йўл ва автойўл транспортига доир, геологлар, электрик инженерлар, алоқа техниклари,

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Қўқон шаҳар, Совет кўчаси, 67-уй, телефон 37-96.

ТОШКЕНТ ПЛАСТМАССА БУЮМЛАР ФАБРИКАСИГА

инструментчи-слесарлар, ускуна ремонт қилувчи слесарлар, электромонтёрлар, гальванист, координат станок станочниги, токарлар, II, III класс шоферлар, мотороллерчи, гидропресс прессчилари (эркак ва хотин-қизлар), цех мастерлари ва старший мастерлар, цех технологлари, пластмасса хом ашёси ва материалларини бўяш учун ишчилар, русча машинистка, телефонистка, хавфсизлик техникаси инженери

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Куйбишев шоссе, 23-уй, кадрлар бўлими, телефон 6-11-30 (5, 7, 12, 17, 26, 55-автобуснинг «Узбум», 5-трамвайнинг «Ипподром» остановкаси).

Тошкентдаги

5-ҒИШТ ЗАВОДИ БОШҚАРМАСИГА

ғиштчи ишчилар (меҳнат ҳақи ишбай-прогрессив асосда тўланади), қурувчи ва механик инженерлар (ПТС бошлиғининг ўринбосарлари вазифасига), учётчик-бухгалтерлар, лаборант-техниклар

КЕРАК

Ёлғиз кишилар ётоқ билан, оилалилар 6 ой ичида квартира билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Носиров кўчаси, 188-уй (9, 11, 19-автобус, 2-трамвайнинг «Победа» парки остановкаси).

АНГРЕН ГРЭСга

инженер-қурувчи (цех бошлиғи вазифасига), теплоэнергетик-инженерлар ва теплотехник-техниклар (лойиҳалаш ишларига), юқори разрядли ремонтчи-слесарлар

КЕРАК

Оилалилар квартира билан, ёлғиз кишилар ётоқ билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Ангрен шаҳар, Ангрен ГРЭС, кадрлар бўлими.

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигининг

ВИНОЧИЛИК САНОАТИ БОШ БОШҚАРМАСИГА

старший бухгалтер-ревизор, старший инженер-қурувчи

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Новоульяновская кўчаси, 186-уй, кадрлар бўлими.

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37263. Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№198. ИНДЕКС 64543. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Р. 13848.